

# ”IT’S NOT A PHASE, MOM!!!”

Om identitetsskapande inom fankultur



Författare: Lina Holst och Rebecca Ågren  
Uppsats/Examensarbete: 15 hp  
Program och/eller kurs: Kandidatprogram i kultur 180 hp.  
Kandidatuppsats i kulturvetenskap 15 hp  
Nivå: Grundnivå  
Termin/år: Vt2019  
Handledare: Anna Backman Rogers  
Examinator: Jan Eriksson

## **ABSTRACT**

**Titel:** “It’s not a phase, Mom!!! Om identitetsskapande inom fankultur”

**Författare:** Lina Holst och Rebecca Ågren

**Termin och år:** VT19

**Institution:** Institutionen för kulturvetenskaper, Göteborgs universitet

**Handledare:** Anna Backman Rogers

**Examinator:** Jan Eriksson

**Nyckelord:** Fandom, Harry Potter, Twilight, Hunger Games, identitet

**Omslagsbild:** Rebecca Ågren (2019)

In this essay, we examine what it means to be a fan. We look at the way different products and discourses create identity within both fan culture and fandoms. We have chosen to focus on three famous fandoms among youth culture - Harry Potter, The Hunger Games and The Twilight Saga. The examination is done by using Henry Jenkins’ theory of convergence and participatory culture, as well as Pierre Bourdieu’s theory of capital, field and habitus. Our methods are primarily semiotic image analysis and netnography. The images we analyze are taken from popular fandom-used platforms, for example Tumblr and Pinterest, but also from our own collections. Being part of fan culture ourselves, we also use Bourdieu’s theory to examine ourselves and our identity through fan culture. Our study indicates that different products, debates and discourses within and between fandoms indeed do play a part in some fans’ lives - with both positive and negative impact. We argue that participatory culture can be used both to include and exclude fans, depending on their capital and identity. In conclusion, we mean that products marketed, and discourses upheld in fan culture and fandoms need to be examined, in order to understand our society and ourselves.

# INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<b>1. INLEDNING</b> .....	<b>1</b>
1.1 Introduktion och bakgrund till val av ämne.....	1
1.2 Syfte, frågeställningar och avgränsningar .....	2
1.3 Tidigare forskning .....	3
1.4 Teoretiska utgångspunkter.....	5
1.4.1 Henry Jenkins .....	6
1.4.2 Pierre Bourdieu .....	8
1.4.3 Merchandise.....	12
1.4.4 Övriga centrala begrepp.....	12
1.5 Material och metod .....	13
1.5.1 Etnografi och netnografi .....	13
1.5.2 Diskursanalyser och subjektspositioner.....	16
1.5.3 Bildanalys .....	19
1.5.4 Material .....	22
1.6 Etiska hänsynstaganden .....	22
<b>2. ANALYS</b> .....	<b>24</b>
2.1 Vad definierar vem som är ett fan?.....	24
2.1.1 <i>Gamers, fake geek girls</i> och <i>gatekeepers</i> – Att vara ”fel” fan.....	24
2.1.2 <i>Just a small town girl</i> – om fanskap och geografi .....	27
2.2 Vad spelar olika produkter för roll inom fankultur?.....	29
2.2.1 Harry Potter.....	30
2.2.2 Twilight.....	32
2.2.3 Hungerspelen .....	36
2.2.3.1 Hunger Games där Hunger Games inte borde vara .....	36
2.2.3.2 <i>A sensitive soul...with great buns</i> – bilden av Gale vs Peeta.....	40

2.2.4 Om ekonomiskt kapital .....	41
2.3 Vilken betydelse får debatter inom fankulturen för identitetsskapande? .....	42
2.3.1 <i>P.S I hate you, Gale</i> – kärlekstrianglar inom Twilight och Hungerspelen .....	43
2.3.2 <i>Always</i> – den eviga debatten om Severus Snape .....	49
<b>3. SLUTDISKUSSION</b> .....	<b>55</b>
3.1 Vidare forskning .....	56
<b>4. KÄLLFÖRTECKNING</b> .....	<b>58</b>
4.1 Otryckta källor .....	58
4.2 Tryckta källor.....	66
4.3 Bildförteckning .....	68
4.4 Bilagor .....	1
4.4.1 Bilaga 1. Ordlista över fandom-begrepp.....	1
4.4.2 Bilaga 2. Länk till mappar på Google Drive och Pinterest .....	2

## **TACK TILL**

Vi vill tacka vår handledare Anna Backman Rogers, för all positiv uppmuntran och för att du har trott på oss genom hela processen. Vi hoppas att vi inte gör dig besviken!

Vi vill också tacka vår nye husgud Henry Jenkins, för att kloka personer som du gått före oss på detta till synes smala fält. Din forskning är inspirerande för oss, och är du hälften så snäll som du är smart så får du gärna bli vår extramorf far när som helst.

Ett särskilt tack till personerna som lämnade in sina exemplar av Henry Jenkins' böcker till Emmaus Björkå Backaplan och Erikshjälpen Västra Frölunda i Göteborg, där Rebecca kunde plocka upp dem för en struntsumma.

Tack till våra vänner och familjer som stått ut med konstiga frågor, korthuggna svar och frasen ”nej, jag kan inte, måste skriva uppsats” under de här månaderna.

Tack även till katterna Aslan, Nikita, Semlan och Artemis som funnits med som stöd (och distraktion) i knäet eller på skrivbordet.

## 1.1 INTRODUKTION OCH BAKGRUND TILL VAL AV ÄMNE

*“One becomes a ‘fan’ not by being a regular viewer of a particular program but by translating that viewing into some kind of cultural activity, by sharing feelings and thoughts about the program content with friends, by joining a ‘community’ of other fans who share common interests.” - Jenkins, 2006:41*

Är du en *Twihard*, ett *Potterhead* eller en *Volunteer*? Eller kanske en *Trekkie*, *Whovian* eller *otaku*? Kort sagt, är du ett fan? Det är vi. Det här är bara några av alla *fandoms* som vi och människor över hela världen väljer att vara en del av - ‘communityn’ eller grupper som kanske aldrig träffar varandra, men delar ett gemensamt - inte sällan enormt - intresse för ett visst ämne.

Vi har båda varit fans under stora delar av våra liv. Vi har läst böcker, sett filmer och serier, samlat på till synes onödiga saker och spenderat otaliga timmar online med att diskutera våra intressen. Hur blev vi så här egentligen? För Rebecca började det med musik. Hennes pappa har alltid avgudat The Beatles och i hemmet fanns skivor, tröjor, nyckelringar och bilder från England med pappans egna merchandise. Rebecca själv snöade in på en popgrupp med tonåriga tjejer, senaste “flickfavoriten” från Melodifestivalen och - när hon blev äldre - punkband och hårdrockare av olika slag. Rasterna på mellanstadiet gick i perioder ut på att smyga in till klassrummets dator och logga in på [GreenDayAuthority.com](http://GreenDayAuthority.com), en hemsida av fans för fans om favoritbandet - Green Day. Detta var tiden innan det gick att ta med sig sin musik överallt i telefonen och att tillbringa en hel skoldag utan hennes älskade skivor kändes både outhärdligt och orättvist. Ungefär samtidigt fick skolan Rebecca gick på in några tjocka böcker om trollkarlar. De placerades längst bak i klassrummet för den som hade tråkigt och behövde en utmaning. Tack vare en tråkig eftermiddag då lite utmaning är på sin plats, blev Harry Potter en del av Rebeccas vardag och är det än idag - femton år senare.

Man skulle kunna säga att det började så smått för Lina när hon var fem år gammal och för första gången såg filmen *Harry Potter och de Visas Sten*. Men det började på riktigt när den första Narnia-filmen kom ut. Hennes föräldrar köpte alla böckerna till henne och det var första gången hon sträckläste något. Med Narnia väcktes kärleken för fantasy och det är där hennes “fanskap” grundas. Hon lyckas alltid söka sig tillbaka till Narnia, böckerna och filmerna. Narnia är en slags trygghet för henne. Hennes katt är till och med döpt efter lejonet Aslan.

Först i 13-årsåldern blev hon faktiskt del av en fandom - *The Twilight Saga*. Första mötet med böckerna om vampyrer i en småstad i USA hade egentligen gått sådär, det var enligt Lina inget att ha. Men sedan började hon i en ny klass på högstadiet, där *alla* tjejer pratade om *Twilight*. Lina ville så gärna passa in och inte vara den udda tjejen. Hon hade alltid varit den tysta som smälte in i bakgrunden för lätt. Så när alla tjejer pratade om *Twilight* och om Edward Cullen såg hon sin väg in. Lina slängde sig rakt in i *Twilight*-träsket och blev en av skolans största *Twilight*-experter. Det funkade på sätt och vis. Sedan kom kärleken för Harry Potter in ordentligt och Hungerspelen trädde också in på scenen. *Twilight* försvann under ytan och blev istället till ett pinsamt minne.

I den här uppsatsen undersöker vi tre stora fandoms; *The Twilight Saga*, *Hungerspelen* och *Harry Potter*. Det här är något av tre fenomen inom modern ungdomskultur. Alla tre började som bokserier, som idag har utvecklats till att omfatta bland annat filmer, spel och klädkollektioner. Även vi själva är eller har varit en aktiv del inom dessa fandoms. Vi har läst diskussioner, skrattat åt skämt med referenser som kräver förförståelsen av att ha läst böckerna, köpt produkter och klätt ut oss till karaktärerna. Vi har definierat oss som *Twihards* (*Twilight*), *Volunteers* (*Hungerspelen*) och *Potterheads* (*Harry Potter*). Vi har sett de bästa och de skitigaste sidorna av fankultur i allmänhet och dessa tre fandoms i synnerhet. Därför vill vi med vår kunskap komplettera den forskning som finns kring fankultur och identitet. Vi har valt att fokusera på hur olika slags produkter kopplade till dessa fandoms - och diskussionerna som sker inom grupperna - skapar identitet bland fans. Självklart kommer vi använda oss själva som exempel. Vi är medvetna om att vi själva är en del av den här kulturen och att det kan vara svårt för oss att vara objektiva. Därför har vi valt att kritiskt granska oss själva och våra roller, både som fans och "forskare".

## 1.2 SYFTE, FRÅGESTÄLLNINGAR OCH AVGRÄNSNINGAR

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur identitetsskapande sker inom fankulturen. Mer specifikt ska vi titta på hur subjektpositioner och identitet skapas genom fankultur. Det kan handla om vad för produkter man äger - eller förväntas äga - eller hur man förväntas ställa sig till olika diskurser inom gruppen.

Våra tre centrala frågeställningar är:

- Vad definierar vem som är ett fan?
- Vad spelar olika produkter för roll inom fankultur?
- Vilken betydelse får debatter inom fankulturen för identitetsskapande?

Att avgöra vad som räknas som fankultur eller inte är en svår fråga. Gäller det alla typer av starka intressen, eller finns det särskilda fenomen som bör särställas från andra? Är det så att fankultur bara innefattar mycket smala franchises av science fiction-berättelser, eller är även den som engagerar sig i atletiska intressen - som fotbollssupportrar eller hängivna gymnaster - en del av en fankultur? Det är frågor vi inte känner att vi helt kan besvara.

Vi har därför valt att göra en avgränsning, och främst titta på tre fenomen inom nutida ungdomskultur - böckerna och medierna kring *Harry Potter* (J K Rowling), *Hungerspelen* (Suzanne Collins) och *The Twilight Saga* (Stephanie Meyer). Anledningen till varför vi har valt just dessa tre är dels eftersom vi har personliga erfarenheter av fandoms kopplade till verken. Men också eftersom det är tre väldigt välkända franchises som har varit med och format den generation av läsare som vi själva tillhör och den ungdomslitteratur som ges ut idag.

### 1.3 TIDIGARE FORSKNING

Deidre Anne Evans Garriott, direktör på skrivcentret på universitetet i Tennessee, utforskade debatter om Hungerspelen på digitala plattformar i sin text "Performing the Capitol in Digital Spaces" (Garriott, 2014). Garriott utgår i sin analys från Michael Foucaults teorier om disciplin, övervakning och bestraffning i beteendeförändrande syfte. Hon menar att de rasistiska inlägg som publicerades på plattformen Twitter och olika bloggar i samband med castingen av skådespelare till filmatiseringen av Hungerspelen är exempel på disciplinering och bestraffning som användes mot filmskaparna och skådespelarna (Garriott, 2014:162). Garriott redogör för några av de åsikter som fans och nätmagasin gett uttryck för och hittar ifrågasättanden av såväl skådespelarnas kroppar som etnicitet. Flera av inläggen är grovt rasistiska och riktar sig främst mot två afroamerikanska skådespelare; Lenny Kravitz (Cinna, Katniss' stylist) och Amandla Sternberg (Rue, Katniss unga allierade från distrikt 11) (Garriott, 2014:172-3). Garriott påpekar att författaren Suzanne Collins aldrig använt (amerikansk-engelska, vår anm.) konventionella "ras-markörer" som "svart",



“ursprungsamerikan” eller “afroamerikan” (Garriott, 2014:174). Garriott kopplar de rasistiska fansens Twitter-inlägg till den disciplin och övervakning som Huvudstaden utövar mot distrikten i Panem. Med hjälp av elstängsel, kameror och Fredsväktarna - polisstyrkan - men också genom angiveri bland befolkningen och publik bestraffning behåller makthavarna kontrollen. Litteratur för unga vuxna - särskilt de dystopiska berättelser som Hungerspelen banade väg för - menar Garriott är väldigt viktig, eftersom den engagerar unga även i orättvisor i vår egen värld (Garriott, 2014:182) - något vi absolut håller med om.

Åza Svensson skrev sin kandidatuppsats i socionomprogrammet vid Göteborgs Universitet år 2011 och döpte den till ”We are the Harry Potter generation”. I sin studie har hon fokuserat på Harry Potters svenska fandom utanför internet. I denna svenska fandom hittade hon sju informanter mellan åldrarna 17 till 23 som samtliga kan, enligt Svensson, anses vara *extremt* aktiva medlemmar i fandomen. Svensson baserar sin undersökning på påståenden från litteraturvetaren Ulf Boëthius och ungdomskulturforskaren Ove Sernhede. Boëthius har menat att litterära texter är ett mycket viktigt, men förbiset, område för ungdomskulturforskning. Sernhede ska ha sagt att de moderna ungdomskulturerna kan hjälpa en att förstå ungdomars behov av att bearbeta sociala, psykiska, kulturella och existentiella villkor. Det är på grund av dessa två påståenden Svensson ville undersöka sina informanternas engagemang i Harry Potter och vad för betydelse både berättelsen om Harry Potter och själva fandomen haft för bland annat identitetsskapande. Förutom sina sju informanter tar Svensson hjälp från ett antal forskare, bland annat Pierre Bourdieu (mer specifikt hans tanke om kapital) och Henry Jenkins. Den del av analysen som är mest relevant för vår egna uppsats är den om Harry Potter fandomen. I denna diskuterar Svensson bland annat gemenskap, ”empowerment” i att t.ex. ta tillbaka ordet ”nörd” och vad informanterna har lärt sig tack vare Harry Potter och fandomen.

I kandidatuppsatsen ”Tolkien himself would be proud” undersöker Robert Lundström filmer skapade av fans som utspelar sig i samma värld som J.R.R. Tolkiens *Lord of the Rings*. Det finns gott om **fanart**, **fanfiction** och **fanfilmer**<sup>1</sup> som irrar runt ute på nätet. Lundström syftar att med sin uppsats undersöka elva stycken fanfilmer utifrån en Tolkien- och fan-kontext. Analysen är uppdelad i tre delar där Lundström kollar på olika saker. I första delen kategoriserar han med hjälp av litteraturforskaren Lubomir Dolezels teori om transfiktion,

---

<sup>1</sup> Se ordlista i bilaga 1

som utgår från narrativa förhållanden, de elva fanfilmerna. I andra delen undersöker han stilistiska element i fanfilmerna med Gérard Genettes transtextualitet-teori och går där också in på att analysera karaktärisering av figuren Gollum och hur den förhåller sig till Tolkiens böcker och Peter Jacksons filmer. I den tredje och sista delen av analysen tar han hjälp av Henry Jenkins teorier för att undersöka hur två av de elva fanfilmerna tagits emot av fans och vad "Tolkien-branschen" har för inställning mot fans skapande.

2010 skrev Susanna Karppinen en C-uppsats i Kulturstudier om det sydkoreanska tjejbandet So Nyuh Shi Daes (förkortat Soshi, alternativt SNSD) fans, genom att ta kontakt med 27 stycken av dessa fans på ett fanforum dedikerat till bandet och klicka sig fram i olika forum. Informanterna varierar i etnicitet, ålder och kön. Karppinens syfte med uppsatsen var att undersöka hur ett sydkoreansk bands fans utanför bandets egna landsgränser förhåller sig till bland annat sig själva, bandet och Sydkorea. Detta gjorde hon med frågeställningarna "Hur påverkas identiteten och vardagen av fanskapet?" och "Vilken relation får fansen till Sydkorea och dess kultur?". På fanforumet Karppinen navigerar sig igenom kan fans ta del av (översatta) nyheter och uttalanden, videoklipp med text och diskussioner om bandet och dess medlemmar och det finns fans som engagerar sig i eget skapande, så som fanfiction (berättelser skapade av fans som utspelar sig i redan etablerade fiktiva världar) och fanart (illustrationer av fiktiva karaktärer och liknande skapade av fans).

Teman Karppinen fokuserar på i sin uppsats kretsar kring fanaktiviteter, vad Soshi har för påverkan på sina fans (t.ex. hur några fans uttryckte att de kände att de behövde banta och börja träna på grund av tjejerna i bandets utseende men också flera som kände sig motiverade att lära sig koreanska), sexualitet (både manliga och kvinnliga fans har upplevt att folk antagit att de är homosexuella) och hur bandet erbjuder en slags flykt från vardagen. Analysen avslutas med att Karppinen går in mer på sydkoreansk kändiskultur, som hon anser är något extrem jämfört med Sveriges.

## 1.4 TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER

Detta avsnitt kommer vi att ägna åt att förklara det teoretiska ramverk vi kommer att använda oss av i vår text. Vi kommer att förklara hur de teorier vi har valt kan implementeras i våra frågeställningar om fankultur och identitet, samt vilka begrepp som är relevanta i vår studie.

Vi ska även förklara hur dessa teorier är relevanta för hur vi ser på den fankulturella arenan och dess agenter.

### 1.4.1 Henry Jenkins

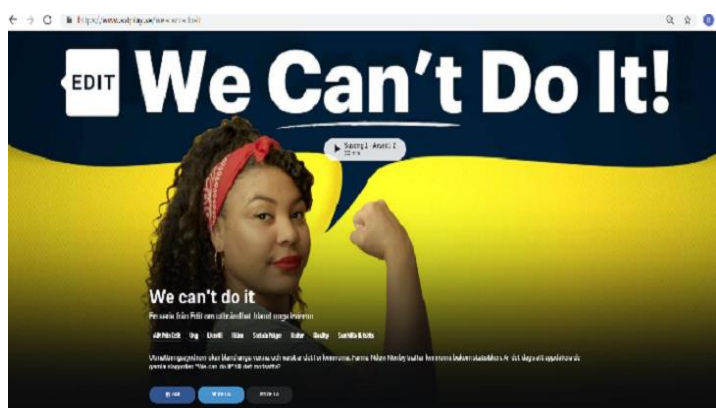
En av de viktigaste teorierna vi kommer att använda oss av är Henry Jenkins teori om **konvergenskultur**. Med **konvergens** menar Jenkins här det flöde som finns mellan olika medieplattformar, branscher och publik. Beroende på vem som talar om konvergens kan det innebära kulturella, sociala, teknologiska eller industriella förändringar, men Jenkins argumenterar för att konvergens ska ses som ett skifte inom kulturen. Konvergenskulturen uppmuntrar konsumenten till informationssökning och att sammanfoga olika slags medieinnehåll (Jenkins, 2008:15). För att tydligare förklara vad Jenkins menar och varför hans teori är relevant för oss, kommer här ett svenskt exempel.

Under hösten 2017 sändes programserien “We can’t do it!” på Sveriges Televisions digitala plattform SVT Play (SVT Edit, 2017). Programmet handlade om den ökade utbrändheten bland unga kvinnor i Sverige och titeln anspelar på en återkommande fråga. Var det “dags att uppdatera de gamla slagorden ‘We can do it’ till det motsatta?” (Sveriges Television, 2017). Slagorden det refererades till användes på en affisch under andra världskriget. Den idag



välkända bilden “We can do it!” (Figur 1) föreställer en blåklädd kvinna med en röd prickig sjal på huvudet. Hon spänner sina arm-muskler och tittar betraktaren rakt i ögonen. En blå pratbubbla ovanför hennes huvud förmedlar orden som gett verket sitt namn: “We can do it!”. Bilden, som också är känd under namnet “Rosie the Riveter”, skapades av den amerikanske konstnären J. Howard Miller runt år 1942. Den fungerade då som propaganda-affisch i syfte att locka kvinnor till arbete i krigsindustrin, då de manliga arbetarna var ute i krig (The National Museum of American History, hämtad 2019).

Ovan Figur 1: *We can't do it*, J. Howard Miller, ca. 1942. National Museum of American History.



T.v Figur 2: SVT Play, We can't do it. Screenshot av författarna.

Estetiken i affischen går igen i titelbilden för programmet “We can't do it” (Figur 2).

Programledaren och initiativtagaren till programmet, skribenten Fanna Ndow Norrby, står med blicken fäst i betraktarens och spänner arm-muskulerna. Hon har en röd sjal i håret, en mörkblå pratbubbla visar programmets titel: “We can't do it”. En bild som nästan åttio år tidigare användes för att locka kvinnor in i arbete, görs aktuell igen i en ny form - den här gången för att ifrågasätta arbetsbelastningen som ålagts unga kvinnor. Ett nytt medie - internetbaserad television - använder sig av ett gammalt - i det här fallet en propagandaaffisch - och gör något eget av dess budskap och estetik. När sedan programmet diskuterades i olika internetforum och av krönikörer på kultursidorna i tidningar, får vi ett tydligt exempel på vad Jenkins kallar konvergens.

Vi kommer att använda Jenkins teori och begrepp konvergenskultur för att synliggöra hur fankultur görs genom olika mediekkanaler och plattformar. En fankultur är inte en isolerad ö, avskuren från andra kulturyttringar eller begränsad till ett medie. Här fyller begreppet konvergenskultur en viktig funktion i vår analys.

Jenkins pratar även om en rådande **deltagarkultur**. Mediekonsumtion bygger inte längre på separata grupper av medieproducenter respektive -konsumenter. Istället sker ständiga interaktioner mellan producent och konsumenter - ibland med konsekvensen att det uppstår konflikt där det nya regelverket inte är tydligt för parterna (Jenkins, 2008:15). Här använder Jenkins filmbolaget Warner Bros.' konflikt med fans om upphovsrätt kring Harry Potter-fanfiction som exempel. Att skriva fanfiction är en stor del av fankulturen i allmänhet - och

kanske Harry Potter-fandomen i synnerhet. Många fans författar egna berättelser utifrån det redan existerande universumet och karaktärerna som författaren J K Rowling skapat - men lägger till egna karaktärer, eller utforskar alternativa tidslinjer och händelseförlopp i berättelsen. När Warner Bros. - som äger filmrättigheterna till *Harry Potter*, började begränsa eller stänga ner fansens hemsidor för att skydda sin varumärkesrätt, reagerade fansen med ilska och organisering. Fansen krävde rätt att delta och debattera sitt intresse på sina villkor, utan att begränsas (Jenkins, 2008:187–189). Vi delar Jenkins upplevelse av ökad delaktighet inom kulturen i allmänhet och framför allt inom fankulturen. Vi kommer att använda begreppet deltagarkultur eftersom det är centralt för att analysera våra frågeställningar.

Inom företagsekonomi innebär begreppet **franchising** att en mindre enskild företagare åtar sig att sköta sin verksamhet och distribuera en vara eller tjänst efter ett större affärskoncept. En bensinmack kan till exempel uppgå i ett större företag och genom ett avtal med franchisegivaren - affärskedjan - mot en avgift tillhandahålla just det företags tjänster och produkter (Nationalencyklopedin: franchising). I vår text använder vi oss av det snarlika begreppet **franchise**, och avser då kulturella uttryck som spänner sig över ett flertal medium. Ett tydligt exempel är J. K. Rowlings skapelse *Harry Potter*, som startade som en serie böcker och numera även omfattar bland annat filmer, spel och olika produkter i form av kläder, smycken och samlarföremål. Jenkins talar om **transmedialt berättande**, där olika medieplattformar bidrar med en ny del till berättelsen som helhet - samtidigt som varje del idealt ska kunna stå för sig själv (Jenkins, 2008:101–2). Även här är Harry Potter ett bra exempel. Filmerna bygger på böckerna, men mycket information från böckerna tas inte upp i filmerna. Där historien slutar på sista sidan, tar en teaterpjäs som utspelar sig nitton år senare vid och fortsätter berättelsen. Mobilspelet *Hogwarts Mystery*, där spelarens val påverkar en färdig historia släpptes våren 2018 (Painter, 2018) och skildrar en prolog som utspelar sig på trollkarlsskolan Hogwarts åren innan Harry Potter själv påbörjar sin studietid. Dessa medier - spelet, böckerna och filmerna och slutligen pjäsen - bildar tillsammans en gemensam berättelse om Harry Potters universum.

#### 1.4.2 Pierre Bourdieu

Tre av Pierre Bourdieus nyckelbegrepp som han använder i sin forskning är **habitus**, **kapital** och **fält**. Vi kommer försöka applicera habitus och kapital i vår undersökning, men vi väljer

att ta upp fält här då det också kan komma upp i analysen. Bourdieu utvecklade de här tre idéerna som medel för att kunna undersöka mänskliga aktiviteter. Fält, habitus och kapital är enligt Bourdieu beroende av varandra och ingen av begreppen är dominant eller bara tillfällig. (Thomson, 2014:69)

Den mest omtalade formen av kapital är **ekonomiskt kapital**, som innefattar pengar, materiella tillgångar men även kunskap om det ekonomiska fältets spelregler. Men det är enligt Bourdieu omöjligt att redogöra för den sociala världens strukturer och sätt att fungera om man inte analyserar utifrån samtliga former av kapital (Moore, 2014:101). Kapital kommer i många olika former, som t.ex. språkligt kapital. De som Bourdieu tar mest fasta i är **kulturellt, socialt och symboliskt kapital**. Det sociala kapitalet bygger på saker som släktskap, vilka vänner man har och andra möjliga nätverk. Det symboliska kapitalet är mer av ett tillstånd hos de övriga kapitalformerna, förutom ekonomiskt kapital. Först när andra agenter inom det relevanta fältet erkänner ett kapitals värde blir det symboliskt. Kulturellt kapital består av sådant som kunskaper och erfarenhet, man har en viss förtrogenhet med den så kallade finkulturen och kan uttrycka sig på ett bildat sätt. Men kulturellt kapital är symboliskt kapital, då det är den sortens kapital som först får värde när det erkänns av de andra agenterna på fältet. Bourdieu talar om tre kategorier av kapital: objektifierat kapital, förkroppsligat kapital och kapital i form av habitus. **Objektifierat kapital** är materiellt presenterat, talar man om kulturellt kapital skulle det vara till exempel museum eller konstverk. **Förkroppsligat kapital** är när ett fälts principer/riktlinjer uttrycker sig i den sociala agentens kroppsförmåga, till exempel hens kroppsspråk, smak och livsstilsval. **Habitus kapital** tar sin form i attityder och dispositioner. Detta skulle som kulturellt kapital kunna vara kunskap om något eller diskrimination av olika genrer eller tidsperioder (Moore, 2014:105-106).

Vi föreslår i vår uppsats två egna kapital; **fankulturellt kapital** och **fandomkapital**, vilka har drag av de ovan nämnda kapitalen som Bourdieu talar om, men det är våra egna myntade begrepp så att vi bäst kan applicera kapital-tänkandet på vårt valda fält. Fankulturellt kapital sker **mellan** olika fandoms medan fandomkapital sker **inom** en specifik fandom. De tre ovan nämnda kapitalen - objektifierat, förkroppsligat och habitus-kapital - går alla att applicera på såväl fankulturellt kapital som fandomkapital. Objektifierat kapital innebär i både fankultur- och fandom-sammanhang exempelvis merchandise; vem har ekonomiskt kapital nog att köpa merchandise, eller åka på konvent och festivaler? Det förkroppsligade kapitalet kommer in i

form av smak - vad du är ett fan av - ålder, genus, sexualitet, etnicitet och hur man uttrycker sitt fanskap. Fandoms som domineras av unga tjejer får ofta lägre status och ses ned på - här kan vi nämna fans till sångaren Justin Bieber eller gruppen One Direction som exempel. Habitus-kapital handlar om kunskaper, åsikter och maktrelationer inom och mellan olika fandoms. Det kan handla om detaljer eller stycken ur materialet som man "måste" känna till för att ses som ett "riktigt" fan. Precis som med vilket symboliskt kapital som helst, måste andra erkänna personens förkroppsligade- och habitus-kapital även inom det fankulturella kapitalet och den egna fandomen.

Kort skulle ett **fält** kunna beskrivas som en grupp individer som förenas inom ett fält genom gemensamt intresse. Fält är de olika sociala och institutionaliserade arenorna där sociala agenter uttrycker och reproducerar sina dispositioner. I de här arenorna tävlar de om fördelning av kapitalformerna (Gaventa 2003:6). För att kunna förstå interaktioner mellan sociala agenter är det enligt Bourdieu nödvändigt att undersöka det fält där dessa interaktioner och andra händelser äger rum. (Thomson, 2014:67). Bourdieu liknade det sociala livet med ett spel. Ett fält är kodat med regler och värderingar som är specifika för just det fältet. Spelets nybörjare måste lära sig de grundläggande färdigheterna och regler och vad en spelare kan göra och gå under spelets gång beror på vad för position de har i fältet (Thomson, 2014:68). Positionerna i ett fält är upptagna av sociala agenter, alltså är det sociala agenter som är spelarna. Det spel som sker i ett fält är konkurrenskraftigt. De sociala agenterna använder sig av olika strategier för att upprätthålla eller förbättra sina positioner. Man spelar om kapital, som är både en process inom och en produkt av fältet. Till skillnad från ett faktiskt spelfält så finns det i de sociala fälten spelare som börjar med olika mängder kapital, vilket för dem blir gynnande då fältet är beroende av kapitalet och producerar mer av det. Dessa gynnade spelare har möjlighet att använda sig av sitt kapital för att samla ihop mer och för att bli mer framgångsrika än andra spelare har möjlighet till (Thomson, 2014:69). De gynnade spelarna kan ses som att vara de dominanta agenterna inom ett fält som har makten att bestämma hur deras fält ska fungera. (Thomson, 2014:70). De fält vi talar om i vår uppsats är fandoms - mer specifikt tre stora fandoms inom det ungdomskulturella fältet; Harry Potter, Twilight och Hungerspelen.

Det är på grund av habitus som den sociala agenten vet hur hen ska bete sig inom sitt sociala fält. Habitus kan förklara varför den sociala agenten agerar - eller inte agerar - som hen gör. Det påverkar agentens åsikter och smak men bestämmer också vilka hens valmöjligheter är.

Med det menas vilka val som hen uppfattar och vilka val som inte syns för den sociala agenten. (Maton, 2014:52). Vi må känna oss som fria agenter i den sociala världen men alla våra beslut är baserade på andra agents förutsägbara beteende och attityder (Maton, 2014:50). Vart vi än befinner oss i livet och vilka valmöjligheter vi har framför oss är ett resultat av flera händelser i dåtiden. (Maton, 2014:52) Habitus kan förstås som en historisk produkt som i sin tur producerar rutiner, både individuella och kollektiva, i linje med de system som skapats av upprepning. Den här upprepningen är historiska praktiker som med tid blivit ett naturligt sätt för den sociala agenten att förhålla sig och i framtiden blir disposition. (Bourdieu, 2014:332–333). Bourdieu talar om ”structured and structuring structure” när det kommer till habitus. Med detta menar han att den sociala agentens habitus är ”structured”<sup>2</sup> av ens förflutna och nuvarande omständigheter, t.ex. hur man är uppfostrad. Det är ”structuring”<sup>3</sup> då habitus hjälper den sociala agenten att forma ens nuvarande och framtida praktiker. Slutligen är det en ”structure”<sup>4</sup> genom att vara systematiskt ordnad och det är denna ”structure” som innefattar ett dispositionssystem som genererar den sociala agentens praktiker, förståelser och uppfattningar. (Maton, 2014:51). Habitus är inte något fast och bestämt och kan genomgå förändring över en lång tid eller under oväntade situationer (Navarro 2006:16).

Ett potentiellt problem med att använda habitus i uppsatsen är att vi inte vet något om de sociala agenterna från olika nätforum som vi har med i vår analys. På sidor som Tumblr erbjuds väldigt begränsat med personlig information. Det är inte säkert att det står i vilken ålder användarna är och vart de kommer ifrån. ”Habitus links the social and the individual because the experiences of one’s life course may be unique in their particular *contents*, but are shared in terms of their *structure* with others of the same social class, gender, ethnicity, sexuality, occupation, nationality, region and so forth.” skriver Karl Maton. Med detta menas alltså att individer som t.ex. har samma sexualitet delar strukturellt liknande positioner i samhället som leder till liknande erfarenheter i strukturer och sociala relationer. (Maton, 2014:53) Det är på grund av detta och våra bakgrunder i fankulturen som vi kan använda habitus-begreppet i våra personliga reflektioner i uppsatsen. Vi kommer också att driva en tanke om kollektivt habitus i vår tredje analysdel, som handlar om diskurser inom fandoms. En fandoms kollektiva habitus påverkar i sin tur ett fans individuella habitus. Vi pratade ovan

---

<sup>2</sup> ”Strukturerad”, vår övers.

<sup>3</sup> ”Strukturerande”, vår övers.

<sup>4</sup> ”Struktur”, vår övers.



om historiska praktiker som upprepats och blivit till ett naturligt sätt för en social agent att bete sig på. Det kollektiva habituset inom ett fält, här en fandom men också de olika sidorna i en diskurs, har formats av praktiker både inom fältet och utifrån. Det har bidragit till ett förhållningssätt för fansen som “säger åt dem” hur de ska agera men också vad de ska tycka och tänka.

### 1.4.3 MERCHANDISE

Merchandise, inom fankultur ofta förkortat **merch**, är produkter kopplade till en eller flera fandoms. Det kan till exempel vara muggar, nyckelringar, kläder eller samlarfigurer. Ordet är viktigt i vår analys av kapital inom fankultur, eftersom fans har olika ekonomiska eller geografiska möjligheter som påverkar deras tillgång till merchandise.

Produkter refereras ofta till som officiell eller inofficiell merchandise. Det är oftast filmbolag som ger ut officiell merchandise. Dessa produkter säljs i officiella butiker eller av franchisens återförsäljare – de är ofta dyrare men av högre kvalitet. Inofficiell merchandise kan vara produkter som fans tillverkar och antingen säljer i liten skala eller bara använder själva. Stora hantverkarmarknader på internet, som till exempel Etsy.com, gör det möjligt för fans att sälja sina alster över hela världen. Produkterna kan vara av skiftande kvalitet, men kostar ofta mindre än officiell merchandise. Vi har undersökt både officiell och inofficiell merchandise i vårt arbete. Inofficiell merchandise tar ofta ut svängarna mer än officiell, vilket gör att föremålen blir väldigt intressanta att analysera. Eftersom det också finns stora möjligheter att nå ut även med inofficiell merchandise, så kan föremålet ändå vara vanligt förekommande bland fans.

### 1.4.4. ÖVRIGA CENTRALA BEGREPP

Utöver de begrepp som används inom våra utvalda teorier, kommer vi att använda oss av ett antal andra ord som är viktiga för att förstå vår analys. Det är ord och begrepp som används om och bland fans generellt och därför även kan appliceras på vårt material. Vi refererar bland annat till och rekommenderar vidare läsning i boken “Fangirl’s guide to the Galaxy” av Sam Maggs (Maggs, 2015). Begreppen är samlade i en ordlista, som återfinns i bilaga nummer 1.

## 1.5 MATERIAL OCH METOD

Det här avsnittet visar vilka metoder vi har valt att använda oss av i vårt arbete, samt vilket material vi har samlat in och analyserat. Vi kommer att börja med att beskriva de metoder som använts och sedan redovisa vårt material. Avslutningsvis kommer vi att förklara vårt forskningsetiska förhållningssätt.

### 1.5.1 ETNOGRAFI OCH NETNOGRAFI

Vår ursprungliga tanke var att vi skulle använda oss av etnografiska observationer. Majoriteten av vårt material kommer från internet så vi visste att det skulle vara svårt att använda etnografi fullt ut, och vi hade problem med att se hur vi skulle arbeta med material från internet. Men medan vi läste ett kapitel om etnografi och observation i Göran Ahrne och Peter Svenssons *Handbok i kvalitativa metoder* stötte vi på begreppet ”netnografi”, vilket passade in i vår uppsats mycket bättre. Vi hade tur att det i samma bok fanns ett kapitel dedikerat till netnografi. Men då netnografi kan sägas vara en nödvändig utveckling av etnografi, tänker vi först och främst skriva lite om etnografi.

För att en studie ska kunna kallas för etnografisk krävs det att man ska försöka närma sig ”den andres utsiktspunkt”, alltså hans perspektiv på tillvaron. Etnografer ser stora fördelar i att besöka de miljöer som den intervjuade rör sig i, förståelsen man får där påverkar sedan forskningen och kunskapsproduktionen som följer. I etnografi har observation ett stort värde, det är troligen den mest grundläggande metoden etnografer har för att samla in empiriskt material. Genom observation, genom att delta och föra informella samtal kan man skaffa sig viktiga och grundliga kunskaper om miljön och människorna som finns där. (Lalander, 2015:93). I kapitlet om etnografi noteras att det idag inte bara är fysiska miljöer som etnografer finner intressanta, utan också de nätbaserade miljöer där individer möts (Lalander, 2015:95). Det är här netnografi kommer in. Som sagt var vi från början inte bekanta med begreppet och vi diskuterade sinsemellan problemen med hur man hanterar material inhämtat från nätbaserade mötesplatser. Innan vi hade ”hittat” netnografi hade vi redan skrivit lite om de här problemen. Vi låter det som egentligen skulle vara det avslutande stycket av metodavsnittet stå kvar här istället för att visa våra ursprungliga problem, men också för att se om netnografi kapitlet i Ahrne och Svensson löser dessa problemen.

Att kvalitativt analysera internetbaserat material är fortfarande en ganska ny företeelse och vi upplever att det - på gott och ont - inte riktigt finns tydliga riktlinjer för hur det ska gå till. Vi har reflekterat mycket över hur vi bäst kan samla in ett både varierat och rättvist representerat material. Självklart spelar det roll vilken plattform och vilka hashtags vi väljer att gå in på och vilka sökord vi väljer. Men även efter att vi valt stig i den snåriga skog som är internetets sökfält, så kan sökresultaten genom olika inställningar förändras. Bör vi titta på de senaste bilderna? Eller på toppresultaten? Hur långt ner ska vi bläddra? På vilken plattform ska vi ens börja?

Fördelen med dessa svårigheter är att vi har fått en chans att själva fritt komma fram till hur vi ska ta fram vårt material från olika sociala bildplattformar. Vi inser också att vi här har en möjlighet att i framtiden bidra till ett fortfarande ganska nytt forskningsfält. Samtidigt har det inneburit en del osäkerhet - är vi inne på rätt spår? I det här avsnittet hoppas vi kunna ge läsaren en god överblick av såväl materialet och de insamlingsmetoder vi har valt att basera vår analys på.

Netnografi har blivit en paraplyterm för alla typer av etnografisk forskning som vill undersöka det sociala livet online. Grunden till en netnografisk studie är att det studerade sammanhanget på ett eller annat sätt är nätbaserat och anses vara socialt. (Berg, 2015:143-144). Det är svårt att veta hur vi ska ta oss an informationen vi möter online. Det sociala livet online (på nätet) skiljer sig från det offline ("verkligheten"). Det finns en osäkerhet kring hur man närmar sig och förstår området som har satt igång diskussioner om ifall det är möjligt att förstå de "nya" nätbaserade umgängesformerna med hjälp av samhällsvetenskapens redan existerande verktyg och metoder. Man brukar ofta anse att de behöver kompletteras för att passa de nya sammanhangen, där till exempel identitet förhåller sig till andra villkor än offline. (Berg, 2015:143). Författaren till kapitlet om netnografi talar om "deltagande netnografi"; man ska komma så nära ens valda fält som man kan, och försöka bli en del av fältet. Det som utmärker det sociala livet online är gemensam aktivitet och deltagande. Så, deltagande netnografi, med det menas att man ska öppna upp ens forskningsprocess för att låta aktörer i det studerade fältet delta i processen. Man får flytta sitt arbete online, till fältet man studerar och bjuda in aktörerna att ta del av ens arbete, som man tar del av deras fält (Berg, 2015:149). Speciellt intressant för netnografiska forskare är de platser på nätet när användare styr informationsflödet. De sidorna gör det möjligt för sociala interaktioner och därmed kan man studera alla möjliga sociala uttryck där aktörer och deras handlande är engagerat. Exempel på sådana sidor är Twitter, Facebook och vårt primära nätbaserade rum Tumblr.

De stora skillnaderna mellan netnografi och etnografi är att man inte kan besöka en plats och dess aktörer som man valt att studera på samma sätt. Man måste förstå sig på förändringarna och anpassa sig efter dem för att kunna göra ett så bra netnografiskt arbete som möjligt (Berg, 2015:144). För att ens nätbaserade forskning ska bli lyckad behöver man, utöver anpassad metodologi och tillvägagångssätt, kunskap om det sociala landskapet som finns där, till exempel kulturella koder. Nätbaserad kommunikation sker främst genom det skrivna ordet. Det förser aktörer med en mask och den förändrar de villkor som gäller självpresentation och aktörskap. Våra fysiska kroppar är inte med när vi kommunicerar och interagerar online och då uteblir också de signaler våra kroppar skickar ut. Aktören får på grund av avsaknaden av fysisk kropp möjlighet att styra intrycket andra får av hens självframställning, genom att ha full kontroll över vad hen skickar ut. Man har online möjligheten att granska allt till sista detalj och planera och manipulera sin text innan man skickar ut det i den sociala världen online. Det här betyder också att den till synes 20-åriga trevliga tjejen från Växjö på Twitter i själva verket kan vara en 60-årig gubbe som sitter i en sunkig lägenhet någonstans i Kalmar. (Berg, 2015:145) För netnografiska forskare kan det här bli problematiskt och det kräver därför mycket interaktion men också reflektion kring gränsen mellan online och offline. Det är svårt att kräva bevis på aktörernas ”egentliga” identitet offline, vilket är varför det är svårt för netnografiska forskare att närma sig den egentliga handlande aktören, utan de får istället nöja sig med spår och kommunikativa rester online. Vi kan endast få veta hur en aktör önskas framställas och vad för verktyg hen använder för att uppfylla den framställningen online (Berg, 2015:146).

I forskning om netnografi och om nätgemenskaper har viktiga frågor berört anonymitet och kroppens frånvaro. Det finns en spänning mellan att önska sig anonymitet och önska sig gemenskap online. Forskare trodde förr att den nätbaserade världen skulle utvecklas till en anonym värld (där kroppen var frånvarande), men med bland annat sociala medier har det utvecklats åt andra hållet: alla kan veta vem du är på internet. Gränsen mellan online och offline blir mer och mer diffus på grund av våra aktiviteter på sociala medier (Berg, 2015:147). Att forskningen skiljer sig så pass stort beroende på om den sker online eller offline kommer med både begränsningar och möjligheter. Vi kanske aldrig kommer få reda på vad som faktiskt sker framför skärmarna och vem som egentligen sitter där, men vi tillåts iallafall en inblick i en sorts tankevärld där vi får lov att studera interaktioner mellan aktörer, deras självframställningar och den ”offentliga” kommunikationen (alltså den som inte ligger i

privata kanaler). ”Dessa berättelser eller narrativ utgör i sig ett nedtecknat socialt samspel uppbyggt av interaktionsmönster och strukturerande element av olika slag.” skriver Martin Berg. (Berg, 2015:148) Det här samspelet förstår man som netnografisk forskning bäst genom att skapa en egen förståelse av vad det innebär att vara aktör i en nätbaserad gemenskap, en förståelse som borde vara baserad på ens eget handlande och egen inblandning. Därför bör forskarna använda sig av sina egna erfarenheter när de närmar sig sitt fält och aktörerna som befinner sig där. Här är självreflektion betydelsefullt, att begrunda hur man själv agerar i fältet, för att bidra till en bättre förståelse av aktörerna.

Internet blir som ett slags arkiv för den netnografiska forskaren, ett socialt arkiv som konstant växer sig större och möjliggör för en att röra sig mellan dåtid och nutid. Händelseförlopp och interaktioner som sker online lagras och blir del av den kulturen som forskaren i sitt netnografiska arbete syftar till att ta del av (Berg, 2015:148). Det lagrade ”materialet” som finns tillgängligt online gör det möjligt för forskaren att samla kunskap om sådant som skedde redan innan hen började sitt arbete. I kapitlet om netnografi finns det en lista med föreslagna steg att ta i en netnografisk studie, men det noteras också att det är omöjligt att ge en guide för hur en lyckad studie ser ut. (Berg, 2015:151-153) Varje studie måste anpassas efter det valda forskningsfältet. Den försedda listan är säkerligen bra, men vi har valt att främst lista ut hur vi ska närma oss vårt fält på egen hand. Dels på grund av tidsbrist men också för att listan inte besvarar de frågor vi hade ursprungligen, vilket kapitlet om netnografi knappt gör heller. Netnografins verktyg verkar en aning oklara utöver den deltagande metoden. Vi hade inga planer på att kontakta någon online om vi inte kände att det blev nödvändigt och efter att ha läst om netnografi har den ståndpunkten inte ändrats. En anledning till detta är för att vi känner att vi redan är nära vårt valda fält och har kunskap om det. Vi är båda två bekanta med fandomkulturer online och har en tidigare relation till de fandoms vi vill undersöka. Därför har vi beslutat att använda personliga erfarenheter där deltagande aktörer potentiellt hade kommit in. Men det har bidragit med tips på hur vi ska förhålla oss till nätbaserat material.

### 1.5.2 DISKURSANALYSER OCH SUBJEKTSPOSITIONER

I vår analys av texter kommer vi att använda oss av diskursanalys. Textanalys är en av de centrala metoderna som används i diskursanalys, men texterna ska också analyseras utifrån deras samhälleliga sammanhang. (Boréus, 2015:189) I diskursanalys talar man om

“manifestationer”, vilket i det här fallet är språkanvändningens konkreta uttryck, kort sagt: texter. (Boréus, 2015:179)

Det finns ett flertal olika tillvägagångssätt och former av diskursanalys, bland annat kritisk diskursanalys, diskurspsykologi och studerandet av subjekspositioner eller av det som är underförstådda i texten, där man analyserar texter i ett sammanhang. Vi kommer här kort gå igenom de som är relevanta för vår uppsats. Men först, vad menas med diskurs? Diskurs är ett begrepp som har flera definitioner, beroende på vilken inriktningen man kommer ifrån. Mats Börjesson definierar diskurs som debatt eller talad kommunikation (Börjesson, 2003). Men gemensamt för samtliga diskurser är att det egentligen inte är *texten* som man analyserar, utan det är de praktiker och regler som har att göra med textproduktion, exempelvis hur man kategoriserar eller vad som är underförstått (Boréus, 2015:164). Enligt Norman Fairclough bidrar diskurser till hur man förstår samhället, då det påverkar ens verklighetsuppfattning. Men diskurser påverkar dessutom identiteter och relationer mellan grupper (Boréus, 2015:179). Man talar en hel del om språkliga praktiker i diskursanalys, och med det menar man de regelbundenheter som finns i användandet av språket (Boréus, 2015:179). Det konstruktivistiska ligger som grund i diskursanalys, med det menas att sociala praktiker skapar mening. Till exempel, ett kändiskaps innebörd skapas genom hur man talar och skriver om den kategorin av människor, hur framställs dem och vilka förutsättningar har de i samhället (Boréus, 2015:164). Den kritiska diskursanalysen förkortas som CDA och utvecklades av språkvetare, bland annat Fairclough. Enligt Fairclough påverkas sociala praktiker i samhället av de språkliga praktikerna, alltså hur vi talar och skriver om något, men det går också åt andra hållet. Alla språkliga praktiker påverkas av de övriga sociala praktikerna.

Vi har nämnt att diskurs som begrepp har olika definitioner beroende på inriktning. Kritisk diskursanalys har en kort och distinkt definition: diskurser är språkliga praktiker (Boréus, 2015:179). Diskurser har gränser, där man först avgränsar i ett sammanhang och sedan i ett tema. Exempel på det här skulle kunna vara att sammanhanget är leksaker från 90-talet och temat är den elektroniska leksaken Tamagotchi. Alternativt exempel är att sammanhanget är fandomkultur och temat Harry Potter, Hungerspelen och The Twilight Saga.

Det finns tre metoder, eller steg, som tas upp för kritisk diskursanalys i Ahrne och Svensson; analys på *textens nivå*, analys på *diskursnivå* och till sist analys på den *sociala praktikens nivå*.

- Analys på *textens nivå*: här kan man använda den sortens verktyg som används i språkstudier, som att analysera ordval, grammatiska drag, ordföljder och normaliseringar. Man kan även undersöka vad som faktiskt sägs i texten och vad som är underförstått (mer om det nedan). Det här är bara ett par olika förslag på vad man skulle kunna analysera på textens nivå i en kritisk diskursanalys.
- Analys på *diskursnivå*: på diskursnivå kan man undersöka hur texter och diskurser påverkas av varandra och praktiker som har och göra med hur texter både produceras och konsumeras i relation till de diskurser som texterna manifesterar.
- Analys på den *sociala praktikens nivå*: här är den kritiska diskursanalysen något oklar, men det gäller att sätta diskursen i ett socialt sammanhang. (Boréus, 2015:180)

I en diskursanalys är det underförstådda en viktig del på vägen till ett resultat, för att kunna förstå texten och det som ligger och lurar bakom. Både textens mottagare och textens författare delar på en gemensam förståelse. Om vi granskar olika påståenden i en text och reflekterar över vad texten tar för givet att vi redan vet och därför inte säger, kan vi komma åt vad som är underförstått. (Boréus, 2015:164)

Subjekspositioner är vanligt att man studerar inom diskursanalys. Det är inte helt klart hur man ska förstå sig på begreppet subjeksposition eller hur man ens använder det, men möjlig definition som ges i Ahrne och Svensson är att man med subjeksposition menar “[...] *det utrymme som människor kategoriserade på olika sätt ges för sitt agerande*” (Boréus, 2015:165). En subjeksposition kan sägas definieras av de språkliga praktiker som omger den och formar förväntningar och föreställningar om människor. Till exempel på hur språkliga praktiker i bland annat media har skapat en föreställning av att det sker mycket konflikter inom det svenska kungahuset. Ett steg i analysen av subjeksposition skulle kunna vara att analysera hur man framställer människor, antingen genom att kolla på självframställningar eller hur någon utomstående kategori framställer den gruppen av människor. (Boréus, 2015:165) När man siktar på att analysera subjekspositioner kan texter användas på ett par sätt. Det kan handla om att förstå varför en person kategoriseras som hen gör, undersöka hur personer som är kategoriserade på ett visst sätt framställs, undersöka hur man framställer olika kategoriserade grupper relationer eller ta reda på vilka kategoriserade grupper som man hänvisar till i en diskurs. (Boréus, 2015:185-186)

När vi ska titta på texter ur ett diskursanalytiskt perspektiv och försöka peka ut vad det är texten tar för givet att mottagaren redan vet, vad som är underförstått, kan det bli för svårt för oss. Eftersom vi redan rör oss inom fälten vi analyserar i vår studie har vi en förförståelse av ”internetspråk”, hur fandomen fungerar och av materialet fandomen är baserade på etc. Det finns en chans att vi själva inte vet hur omfattande den här förförståelsen är och missar saker i texterna som vi egentligen kan ta fasta på. Vi hoppas att vi kan peka ut det som är underförstått, men för två individer som är så pass insatta kan det möjligtvis vara något som slinker förbi oss – något vi inte själva inser är underförstått.

### 1.5.3 BILDANALYS

Då stora delar av vårt material består av bilder, har bildanalys en självklar roll i vårt metodval. Frågan vi stod inför var snarare vilken analysmetod som passade bäst att använda. Här har vi använt oss av boken “Visual methodologies”, där författaren Gillian Rose introducerar ett flertal bildanalytiska metoder för läsaren (Rose, 2016). Efter lite övervägande valde vi **semiotisk bildanalys**. Detta är en väl beprövad metod inom visuell analys, som med fördel kan användas för att undersöka och förstå strukturen och meningsskapandet i bilder (Rose, 2016:145). Eftersom det är just hur bilderna - eller föremålen som bilderna föreställer - producerar fankulturell mening som vi vill undersöka, är därför semiotik ett bra val av analysmetod.

Semiotik bygger på analys av **tecken** (eng. *sign*). Hela människans vardag består till en mycket stor del, i stort sett omedvetet, av teckenanalys. Tecken förmedlar mening och hjälper oss förstå varandra och bygga ett gemensamt språk. För att uppnå detta behöver vi känna till meningen med tecknets olika aspekter. Vi kan ta ordet “katt” som exempel.

- Tecknets **referent** är objektet i verkligheten - själva katten.
- Det **signifikata tecknet** (eng. *signifier*), konceptet av ordet, är det som katten är - en liten fyrfota varelse med mjuk päls som jamar.
- Själva ordet “katt” är ett **signifikant tecken** (eng. *signified*), ett ljud eller en bild som vi är överens om betyder eller föreställer det signifikata tecknet. När vi hör ordet



“katt”, eller ser en bild som föreställer en katt, vet vi att det innebär “en liten fyrfota varelse med mjuk päls som jamar” (Rose, 2016:113-14).

Anledningen till varför tecken är uppdelade i signifikat och signifikant är att det inte nödvändigtvis finns en koppling dem emellan. Rose använder signifikanten “baby” som ett exempel. På både svenska och engelska innebär “baby” en liten människa, som inte kan gå eller prata. Andra språk - exempelvis italienskan - har andra signifikanter för signifikatet “baby”; på italienska används “bimbo” eller “bimba”. Ordet “bimbo” har i sin tur en helt annan - betydligt mer negativt laddad - innebörd på svenska och engelska och används nedsättande framför allt om kvinnor. På samma sätt kan “baby” på engelska även vara en term som används kärvt mellan vuxna (Rose, 2016:113).

Tecken delas in i tre kategorier: **ikoner**, **index** och **symboler**. Ikoner är avbildningar - det kan vara ett porträtt av en verklig person - en referent - en roll i en pjäs eller en bild i en turistbroschyr. Index i sin tur är tecken där det finns en kulturellt överförd innebörd - en relation mellan signifikat och signifikant. Ett exempel på indexikala tecken är de skyltar som guidar oss till var det finns en toalett i ett köpcentrum. Symboler är tecken som fått en innebörd genom överenskommelser mellan olika grupper av människor - medvetet eller omedvetet. Ett klassiskt exempel är en röd ros. Det är en blomma som på många håll förknippas med kärlek och passionerade känslor. I Sverige kan den även förknippas med Socialdemokratiska Arbetarpartiet, som valt en bild av en röd ros som sin partisymbol (Rose, s. 119-120).

Inom semiotiken talas det också om bilders **denotativa** respektive **konnotativa betydelser**. Det här är två viktiga begrepp som vi kommer att använda oss mycket av i vår analys. För att beskriva metoden så tydligt som möjligt, använder vi en exempelbild (Figur 3).



Figur 3. Foto: Rebecca Ågren

**Denotativa tecken** beskriver vad det är vi ser i bilden. Här ser vi en informationsskylt, med fyra pilar som visar var olika saker finns, som tåg, toaletter och en väntsal. I bakgrunden syns en logotyp för en kiosk-kedja. Vi befinner oss på en station av något slag. **Konnotativa tecken** är i sin tur de underliggande meningar, eller associationer, som bilden innehåller. Bilderna på skylten – den stiliserade mannen/kvinnan, till exempel – bygger på att vi som samhälle är överens om vad bilderna betyder för att de ska funka som vägvisare. Till exempel ”vet” vi att bilden av de stiliserade människorna betyder ”toalett” – fastän bilden inte alls föreställer en toastol. Konnotationer kan också handla om symbolik. En station konnoterar till exempel resor, förväntan eller förändring (Rose, 2016:121). I just den här bilden finns även en mer kulturellt specifik konnotation - texten “Blåkulla express” och bilden av en häxa på kvast. Här finns en underliggande mening i bilden som kräver att betraktaren känner till att det i Sverige förr fanns en tro på att häxor flög på kvastar och samlades på ön Blåkulla på Skärtorsdagen. Det finns alltså en slags överenskommelse bland en grupp människor i Sverige om att häxor och Blåkulla associeras till varandra, och till en specifik tid på året. Betraktaren kanske även har **privata associationer** till bilden och känner något helt annat inför den. Den som jobbar inom kollektivtrafiken, resenären eller den som använder stationens bänkar som en viloplats kan ha olika perspektiv och tankar om bilden. I vårt avsnitt om bildanalys har vi

valt att inleda med en denotativ teckenanalys, för att sedan undersöka de konnotativa tecknen i bilden.

#### 1.5.4 MATERIAL

Vårt material består till stor del av bilder - framför allt bilder av olika föremål med fankulturella kopplingar. Ett flertal av dem är hämtade från olika digitala plattformar. Våra primära sökmotorer har varit Google Images, Pinterest och Tumblr. Som sökord har vi bland annat använt oss av namnet på den fandom vi letat efter, plus ordet "merch", alternativt sökord kopplade till en viss del av fandomen. Vi har i första hand valt ut bilder och föremål baserat på hur väl vi, med vår förförståelse och tidigare erfarenhet inom fankulturen, tycker att de representerar fandomen eller fenomenet vi beskriver. Eftersom vi själva har varit och fortfarande är en del av olika fankulturer, finns det en hel del föremål hemma hos oss som vi anser kan bidra till vår analys. Vi har därför valt att även visa upp en del egna bilder av saker som vi själva har eller har haft i vår ägo. Vi kommer att reflektera över föremålens kontext, varför vi köpte dem, vad de säger om oss som fans och hur våra valda teorier kan appliceras på våra egna föremål och personer. En del reflektioner kanske kommer väcka pinsamma minnen om våra tonårsjag till liv, men vi kan bjuda läsaren på det.

Vi har även använt oss av en rad inlägg från bloggplattformen Tumblr.com. Detta är en populär plattform för många olika fandoms, där man kan dela och diskutera både text- och bildmaterial. Även här har vi valt ut inlägg baserat på hur väl vi utifrån vår erfarenhet anser att de representerar diskussioner inom de fandoms vi analyserar.

#### 1.6 ETISKA HÄNSYNSTAGANDEN

Internetbaserad forskning är fortfarande en relativt ny företeelse. Det råder en oklarhet kring exakt hur forskningsetiska aspekter ska appliceras. Faktum kvarstår dock att det finns regler för hur etiskt korrekt forskning ska se ut och givetvis är det vår ambition att uppfylla dessa krav. Den centrala frågan i vårt fall har varit hur vi ska förhålla oss till individskyddskravets fyra delar: informations-, samtyckes-, konfidentialitets- och nyttjandekraven (Vetenskapsrådet 2002:6). Särskilt aktuellt är konfidentialitetskravet och hantering av personuppgifter. I vårt material ingår bilder tagna på diskussionsinlägg på internet, där deltagarnas användarnamn

syns. Vi diskuterade länge - både med varandra, vår handledare och en lärare - hur vi skulle lösa det. Vi skulle kunna censurera eller ändra användarnamnen på bilderna, men eftersom vi behöver referera till original-inlägget, kommer läsaren ändå enkelt kunna se de ursprungliga användarnamnen. Å andra sidan är inläggen vi analyserar hämtade från plattformen Tumblr, där ytterst få användarnamn och profiler överensstämmer med eller uppger användarens verkliga identitet. Användarna har på sätt och vis redan anonymiserat sig själva. Vi har därför valt att inte göra någon ytterligare anonymisering.

Vi har även diskuterat vårt förhållningssätt till informations- och samtyckeskraven. Att informera om och inhämta samtycke från samtliga användare som skapat eller kommenterat inläggen på Tumblr, skulle ta mycket tid i anspråk. Vi skulle behöva kontakta och få godkänt av kanske upp till tio olika användare bara för att kunna använda ett enda inlägg. Kanske skulle vissa inlägg, som hade kunnat hjälpa till att besvara våra frågeställningar, inte kunna användas - antingen om en av användarna inte svarade på förfrågan eller om hen nekade oss tillgång till materialet. Inläggen är publika - det är enkelt att via en länk eller en skärmbild ta del av det som skrivs på Tumblr även utan en användarprofil. Då diskussionerna i inläggen främst rör fiktiva karaktärer och universum, har vi gjort bedömningen att vi kan använda materialet utan att det innebär risk för obehag eller skada för användarna. I vårt arbete använder vi även oss själva och våra erfarenheter som exempel. Vi är själva en del av den fankultur vi analyserar.

## 2 ANALYS

### 2.1 VAD DEFINIERAR VEM SOM ÄR ETT FAN?

#### 2.1.1 *Gamers, fake geek girls* och *gatekeepers* - Att vara "fel" fan

*"I love punk bands like Green Day!"*

*"Ugh, they're not even punk. They totally sold out."*

(Gatekeeping, Urban Dictionary, 2012)

Räcker det att gilla något för att få tillgång till en fandom? De flesta fans skulle nog säga att det är just det som är att vara ett fan - att gilla något. Det är ju det som är själva förutsättningen för att alls lägga energi på det en säger sig vara ett fan av. Men räcker det? Ska vem som helst släppas in? Hen som inte ens vet att...

Rebecca började lyssna på punkrockbandet Green Day som elvaåring. Kärleken var omedelbar, kraftfull och hon kunde inte förstå hur någon inte kunde gilla bandet. Hon började önska sig skivor i födelsedagspresent, pratade oavbrutet om Green Day och drömde om det ultimata - att få gå på konsert. Rebecca fick snabbt också lära sig att vissa saker var en tvungen att kunna. På bandets svenska hemsida fanns ett quiz med olika fakta om medlemmarna, bandets historia, instrument och årtal. Resultatet avgjorde hur "stort" fan en var, enligt hemsidan. Rebecca tog sig an testet som vilken läxa som helst och "pluggade" tills hon fick alla rätt. Hon köpte en bandtröja som hon bar i skolan och efter några år lyckades hon faktiskt få biljetter till en av bandets sällsynta Sverige-konserter. När Rebecca blev äldre och började läsa i diskussionsforum tillägnade Green Day, fick hon för första gången höra att fans som börjat gilla Green Day under vissa tidsperioder, inte riktigt räknades av de "riktiga" fansen. Gemensamt för "riktiga" fans var att de börjat lyssna på bandet innan albumet "American Idiot" (Green Day, 2004). Allteftersom Green Day släppte fler album upplevde Rebecca att gränsen för vem som var ett "riktigt" fan flyttades. Efter några år var "American Idiot"-fans plötsligt okej - de som inte var riktiga fans var de som upptäckt bandet genom radiohiten "21 Guns" (Green Day, 2009: spår 16). Högst upp i hierarkin fanns de som hade lyssnat på Green Day innan deras stora genombrott med albumet "Dookie" (Green Day, 1994) - innan bandet "sålde sig" till ett större skivbolag. Rebecca insåg det orimliga i att hon bara

skulle räknas som ett riktigt fan om hon hade lyssnat på album som släppts innan hon ens var född. Ändå fortsatte hon med att själv befästa föreställningen om att det var kunskap som definierade vem som var ett fan. Hon och hennes kompis hade tävlingar om vem som snabbast kunde identifiera en Green Day-låt bara genom att höra introt. De tyckte båda två att fans som "bara" gillade låten "21 Guns" inte var riktiga fans. Inte förrän Rebecca själv räknades som ett äldre fan, i sena tonåren, började hon försöka sluta upp med att döma andra Green Day-fans.

Beteendet som Rebecca stötte på och sedan själv utövade kallas **gatekeeping**. Inom nyhetsforskning innebär begreppet urvalsprocessen bakom nyheter och utförs oftast av en redaktion (Nationalencyklopedin, gatekeeper). Inom fankultur syftar begreppet istället på ett beteende hos - oftast manliga - fans som på olika sätt försöker stänga andra ute från fankulturen eller en viss fandom.<sup>5</sup> Gatekeeping kan yttra sig på mer eller mindre subtila sätt. Rebeccas och kompisens oskyldiga tävling om vem som snabbast kunde identifiera ett låt-intro kan ses som ett sätt att hävda sitt habitus-kapital - sina kunskaper om och därigenom sin makt inom fandomen. På samma sätt kan åsikten att Green Day-fans som hittat till fandomen genom en populär låt på radion inte räknas som "riktiga" fans ses som ett uttryck för gatekeeping.

Det finns även en genusaspekt av gatekeeping som är värd att nämna. Att ge icke-manliga fans stämpeln **fake geek girl** är en strategi som förekommer bland manliga fans. Föreställningen om att icke-manliga fans vill vara del av fankulturen för att få uppmärksamhet, eller bara hittat dit via en pojkvän, är tyvärr ett problem på många ställen inom fankulturen. Fenomenet ställdes på sin spets under 2013 i och med "internet-kulturkriget" #gamergate, där ett flertal kvinnliga spelskapare och spelskribenter hotades så allvarligt att de lämnade branschen. Det är naturligtvis absurt att ens fankulturella kapital kan minska bara genom att ha "fel" genusidentitet. Det kan också tyckas som en petitesse att lägga vikt på drama inom en subkultur. Caitlin Dewey menar i en artikel i The Washington Post att konflikten inom spelvärlden är en del av en större kulturell konflikt om synlighet och inkludering i kulturen (Dewey, 2014). #Gamergate och begreppet *fake geek girl* kan enligt oss

---

<sup>5</sup> För en utvecklande förklaring och analys av fenomenet "gatekeeping" och "male geek problem", rekommenderar vi vidare läsning i (Gardner, 2018). Vi skriver också om begreppet i vår ordlista i bilaga 1. Vi rekommenderar också kapitlet "Aim to misbehave: Geek Girl Feminism" i (Maggs, 2015:153-190) om feminism ur ett fankulturellt perspektiv.

både ses som en mörkare del av konvergens- och deltagarkulturen (Jenkins, 2008:28-9) och som en kamp om fankulturellt kapital och identitet. Den allt mer utsuddade gränsen mellan medieproducenter och -konsumenter innebär en ny, på många sätt fantastisk, möjlighet för fans att påverka utbudet och interagera med varandra. På samma sätt kan vi - med #gamergate som exempel - se att deltagarkulturen kan bli destruktiv och en kanal för hot, hat och - ironiskt nog - uteslutning. Identiteten som gamer är konstruerad utifrån en spelmarknad som främst vänder sig mot vita, heterosexuella unga män (Shaw, 2012:39) och har haft en stark ställning inom fankulturen. De senaste åren har föreställningen om vem som spelar spel börjat breddas, i en snabbare takt än identiteten - subjektspositionen - som gamer. När den här delen av fankulturen öppnas upp för fler, sker samtidigt en ökad tillgänglighet till det fankulturella kapitalet som subjektspositionen gamer inneburit för många unga män. Att då försöka misskreditera icke-män med fankulturellt kapital som falska fans - *fake geek girls* - kan alltså ses som en kamp om både det fankulturella kapitalet och rätten att definiera subjektspositionen gamer.<sup>6</sup>

Medvetet eller inte kanske det fanns en genusaspekt även i Rebeccas utövande av gatekeeping mot andra Green Day-fans. I tidiga tonåren, samtidigt som beteendet var som starkast, brukade hon och hennes äldre manliga kusin jämföra vems musik som var "hårdast".<sup>7</sup> En rolig aktivitet, enligt den nu vuxna Rebecca, men även något som hon tror gav hennes tonåriga jag en känsla av att behöva hävda sig som tjej. Hon kände att hon var tvungen att ha koll på musikscenen och gilla hårdare musik för att hänga med de äldre killarna - något som gav henne fankulturellt kapital. Samtidigt fanns en oro för att inte vara ett tillräckligt "äkta" Green Day-fan enligt de äldre fansen inom samma fandom. Anledningen till att Rebecca senare fick en mer avslappnad attityd till andra Green Day-fans, kan vara att hon i vid det laget redan hade befäst sitt fandom-kapital. Hon hade blivit äldre, hade varit på flera konserter med bandet och manifesterade sitt kapital genom kunskaper och merchandise. Det fanns inte längre ett lika stort behov för Rebecca att hävda sitt fandomkapital, vilket gjorde att hon själv fick mer utrymme att se mer tillåtande på andra fans.

---

<sup>6</sup> Läs mer i (Golding, 2014).

<sup>7</sup> I kusinens fall rörde det sig inte om punkrock, utan snarare death metal - en typ av hårdrock med distade gitarrer, dubbla basstrummor och growl.

### 2.1.2. *Just a small town girl* - om fanskap och geografi

Något som återkommit i våra samtal författare emellan är hur platsen vi växte upp på spelat in i våra liv som fans. Skiljer det sig att vara ett fan i en småstad jämfört med storstaden? Spelar geografin in, eller har internet-eran suddat ut skillnaderna?

Lina växte upp i Mölndal, en stad som ligger precis intill Göteborg. För Lina var det nära in till storstaden, med bara en kort promenad från Mölndals Centrum och spårvagnarna och tågen som bara tog några minuter in till Göteborg. Mölndal vad aldrig någon särskilt intressant stad under Linas uppväxt, det fanns inget liv i den och i Mölndals Centrum hängde bara pensionärer och alkoholmissbrukare under dagarna. Men man kunde åka till Kungsbacka, Kålleröd eller då allra helst in till Göteborg. Lina hade alltså under sin uppväxt tillgång till de större affärerna som då och då sålde merchandise, till exempel Åhléns, men också Science Fiction-bokhandeln. Bokhandeln kanske inte var en affär hon gick till särskilt ofta innan hon blev ett inbitet fan av Harry Potter, men det kunde hända att hon hängde med sin storebror in där och storögt tittade på alla konstiga saker som kunde hittas där.

Men det som Lina ansåg vara det bästa med att bo så nära Göteborg var att det var enkelt att gå på bio. När hon gick och såg på Twilight-filmerna tillsammans med sin syster, sina mostrar och sina kusiner blev det för dem omständigt att ta sig in till Göteborg medan Lina bodde nära och bra. Det var också enklare att gå på premiärer och midnattsvisningar om man inte behövde åka särskilt långt för att ta sig hem efteråt. Ibland hade de marathonsvisningar på Bergakungen där man fick se till exempel de tidigare Hungerspelen-filmerna innan den nya filmen visades.

Rebecca växte upp i Ronneby, en småstad i Blekinge län i sydöstra Sverige. Ronneby har ett förflutet som både kurort och bruksort, numera är det mest en sovstad. Det finns i mångt och mycket en "alla känner alla"-attityd, utöver gågatan, den stora Brunnsparken och en handfull pizzerior och frisörsalonger. Om det ska handlas något utöver förnödenheter åker de flesta till någon av de större närliggande städerna - Karlskrona, Karlshamn, Kalmar, Kristianstad eller Växjö. Eftersom Rebecca är född år 1994, fanns det ganska tidigt en tillgång till internet i hennes liv - först i skolan och sedan även hemma och i mobilen. Hon hade hittat ut på digitala diskussionsforum innan hon hann börja högskolan. Det öppnade upp möjligheten att prata med andra fans med samma intressen även utanför Ronneby. Att köpa filmer, skivor, böcker



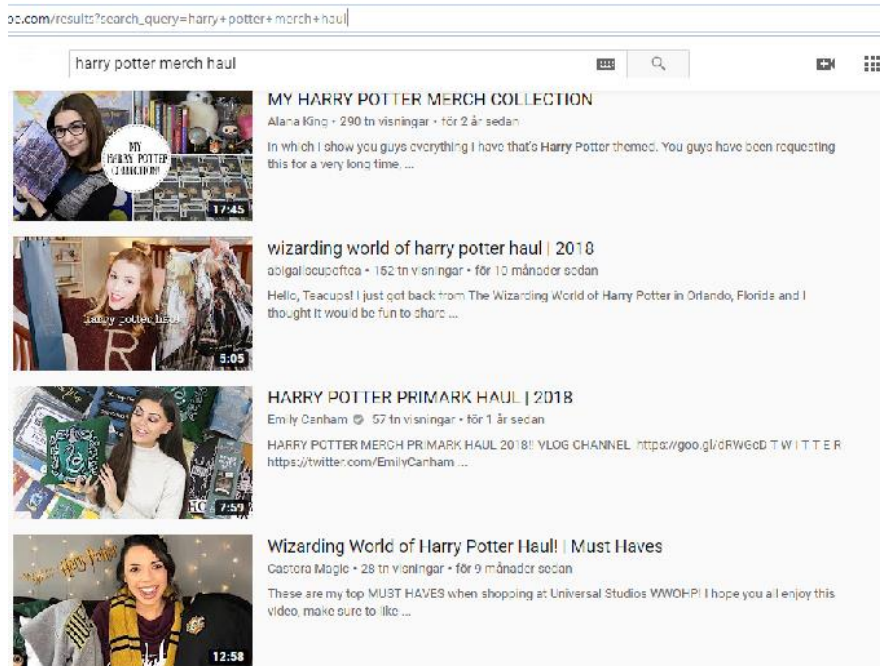
eller andra föremål över internet gick också - även om det krävdes medhjälp från hennes pappa. Skulle sakerna köpas i butik, var det bara att resa iväg eller hoppas på turen att ICA Maxi Stormarknad i Ronneby tog in rätt sak. Det gick att köpa manga-böcker ett kort tag och senaste Harry Potter-filmen dök ju alltid upp på hyllan. Under den årliga marknaden "Tosia Bonnadagarna" - tre dagar i juli - fanns det seriealbum, mer manga, bandtröjor och andra produkter att köpa - om rätt marknadsförsäljare var på plats det året. Att växa upp i en småstad är egentligen inget Rebecca har upplevt har hindrat henne eller hennes jämnåriga från att vara fans av något. Kanske berodde det på tillgången till likasinnade och handelsmöjligheter via internet. För de som var mer inne på atletiska intressen fanns egentligen inte heller något större hinder, förutsatt att det fanns en idrottsförening eller grupp som delade intresset. Rebecca har minnen av att ha velat prova på basket och fäktning, men det fanns bara föreningar i den större grannstaden Karlskrona. Det hade inte varit omöjligt att pendla till träningen, men det hade tagit mycket tid från studierna.

Slutsatserna vi kan dra av våra olika uppväxtmiljöer är att det generellt finns ett större utbud av upplevelser för fans i eller nära storstäder. I den digitala eran har avstånden dock blivit kortare mellan folk med liknande intressen. E-handeln ger en möjlighet att köpa eller beställa föremål, nästan oberoende av bostadsort. Det är egentligen ingen nackdel att vara en del av en fandom i en mindre stad - såvida man inte verkligen vill uppleva en viss miljö eller ett särskilt evenemang. Detta är en del av vårt habitus och kapital som först kanske inte känns så relevant. Till viss del kanske det stämmer. Vi vill ändå nämna geografisk närhet som en faktor för våra respektive habitus-kapital. Det är inte ovanligt att vissa större evenemang ger besökaren ett ökat fankulturellt kapital. Det kan handla om konserter, temaparker, konvent och mässor eller andra upplevelser. Att ha antingen det ekonomiska kapitalet eller den geografiska närheten - eller både och - till ett sådant resmål kan alltså underlätta en ökning av det fankulturella kapitalet. Oftast finns dessa resmål i anslutning till vissa länder eller större städer. Det är inte så troligt att Green Day ger en konsert i Ronneby, eller för den delen att stora fotbollslag som Real Madrid spelar på svensk mark. Givetvis beror det även på intresse - för rätt person kan en konsert på stampuben vara lika betydelsefull som Green Day på Ullevi, eller det lokala derbyt lika stort som Él Classico.

## 2.2 Vad spelar olika produkter för roll inom fankultur?

*“I have six things that I’m gonna show you (...) and these six things are what I think everyone should eventually have if you’re a Harry Potter fan. These are like, must-haves!”*

(Castora Magic, 2018:0.42-0.57)



Personen sitter bekvämt i soffan eller sängen framför sin kamera. Bredvid ligger kassar som hen noga packar upp. Kuddar, muggar, klädesplagg, accessoarer - alla helt underbara, den nya ägaren är så nöjd med köpet. Just den här kanske var lite dyr, men hen ångrar ingenting.

Figur 4. Foto: Screenshot av författarna

Fenomenet “haul video” fungerar ungefär som att sätta sig ner i soffan med sina vänner efter en shopping-session tillsammans och visa upp sina inköp för varandra. Skillnaden är att det sker inför en kamera och tittarna kan vara hundratusentals till antalet (Romano, 2010). Det kan handla om saker från en viss affär eller varukategori, exempelvis smink eller heminredning. Inom delar av fankulturen förekommer så kallade “merch hauls”<sup>8</sup>, där fans visar upp produkter de har köpt där temat är en eller flera fandoms, oftast på videoplattformen Youtube (Figur 4). En av de vanligaste är Harry Potter - som i exemplet i början av avsnittet.

<sup>8</sup> Ordet “merch” kommer från **merchandise** och “haul” betyder ungefär “shoppingrunda” (Haul, Urban Dictionary, 2009).

Båda författarna äger, eller har haft merchandise kopplat till de fandoms vi valt att fokusera på - Hungerspelen, Harry Potter och Twilight. Vi har valt att gräva djupt i våra garderober och lägga fram några av dessa föremål för analys. Som komplement har vi bilder på merchandise och annan marknadsföring kopplade till våra franchises hämtade från internet. Vad finns det för tecken och innebörd i dessa föremål? Vad är det för symboler som Potterheads, Twihards och Volunteers bär? Finns det fel sätt att marknadsföra en franchise på? Vi kommer också att diskutera vilken betydelse ekonomiskt kapital har kopplat till fankultur och merchandise. För att skapa en enklare översikt har vi valt att behandla varje fandom i ett eget delavsnitt.

### 2.2.1 Harry Potter



(Figur 5) En brosch i metall formad som en sköld. Längst ner på skölden syns en banderoll med texten “RAVENCLAW”. Ovanför banderollen syns ett sprucket äggskal och en korpliknande fågel. Över fågelns huvud syns en riddares bröstplåt och hjälm. Uppe på hjälmen syns ett fågelhuvud och en stor fjäder. Längs sköldens sidor finns ornament som liknar fjädrar eller blomrankor.

Figur 5. Foto: Rebecca Ågren

Vid en första anblick ser inte broschen speciellt udda ut. Det hade lika gärna kunnat vara ett sim-märke. Det krävs en förkunskap om tecken som är specifika för Harry Potter-kulturen för att identifiera vad det är för symbol och vad den innebär. Broschen föreställer elevhemmet Ravenclaws vapensköld - personen som bär den identifierar sig som en Ravenclaw. Den som vet att varje elevhem på Hogwarts skola tar in sina rekryter baserat på vilka egenskaper de har, kan också läsa in att personen identifierar sig själv med värdeord som “kvicktänt”, “intelligent” och viljan att lära. Föremålet signalerar också att bäraren är ett fan av Harry Potter för den som känner till sköldens ursprung. Just den här broschen sitter på Rebeccas skolryggsäck. Lina kände igen den och noterade mentalt att här finns en annan som också gillar Harry Potter.



(Figur 6) En stickad halsduk i mörkblått och silvergrått. Basen är mörkblå, med några decimeters mellanrum syns grå ränder i par. Halsduken har decimeterlånga fransar i samma färger. Även detta är ett föremål som är kopplat till elevhemmen på Hogwarts. Eleverna på skolan bär halsdukar i olika färger som visar vilket hem de tillhör. Färgerna i den här halsduken - blått och silver - visar att bäraren identifierar sig med Ravenclaw.

Figur 6. Foto: Rebecca Ågren

Den som tittar lite närmare ser dock att halsduken på bilden inte är köpt, utan hemgjord. Rebeccas mormor stickade den till henne i julklapp för några år sedan. Hon gjorde även en som gick i grönt och silver till Rebeccas kusin, som identifierar sig med elevhemmet Slytherin - samma som Lina. Symboler för de olika elevhemmen - vapensköldar och färgskalor - återkommer ofta i Harry Potter-merchandise. Ofta är de en viktig identitesmarkör, både fankulturellt och inom fandomen. Elevhemssymbolerna talar både om för andra fans att de gillar Harry Potter, men visar också andra Harry Potter-fans vilket hem och vilka värden de identifierar sig med.



Figur 7. Foto: Screenshot av författarna. Karaktärerna Ron och Harry i Gryffindor-halsdukar (rött och guld) går förbi några Hufflepuff-elever i gulsvarta halsdukar.



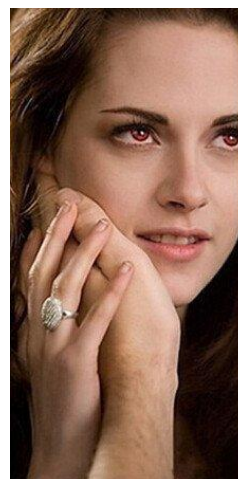


(Figur 8) Fem olika par örhängen i metall. Tonerna går i svart och/eller guld. Ett par är format som gyllene zickzack-blixtar. Nästa är ett par runda glasögon i svart, med en liten zickzack-blixt över vänstra delen. Det tredje föreställer texten “Always” i snirklig, guldfärgad text. Nästa föreställer en form sammansatt av en liksidig triangel med basen nedåt, en cirkel inuti triangeln och en linje rakt genom mitten av symbolen. Linjerna är svarta på gyllene botten.

Figur 8: Okänd fotograf

Det sista paret är cirkelformade, inne i cirkeln står numret “9  $\frac{3}{4}$ ” med gyllene bokstäver på svart botten. Vi har valt den här bilden för att örhängena föreställer symboler som är väldigt vanliga inom Harry Potter-fandomen. Blixten och glasögonen visar två av karaktären Harry Potters kännetecken - ett blixformat ärr i pannan och runda glasögon. Ordet “Always” är en del av ett känt citat av karaktären Severus Snape i den sjunde och sista boken (Rowling, 2007:710-711). Triangeln med en cirkel och en linje är symbolen för de så kallade Dödsrelikerna; en osynlighetsmantel (triangeln), den kraftfullaste trollstaven (linjen) och uppståndelsestenen (cirkeln). Talet 9  $\frac{3}{4}$  är numret på den perrong på King’s Cross Station i London som tåget till Hogwarts avgår ifrån. Även dessa symboler signalerar att bäraren gillar Harry Potter och är en del av fandomen. De återkommer ofta som smycken, på kläder, kuddar och andra föremål och även som tatueringar.

## 2.2.2 Twilight



T.v Figur 9. Foto: Lina Holst

T. h Figur 10. Foto: Okänd fotograf

(Figur 9-10) En ring i silverliknande material med en oval form ovanpå. Ovalen täcks av små stenar som går nästan ton i ton med silvret.

Ringens är baserad på karaktären Bella Swans förlovningsring, en gåva från hennes fästman Edward Cullen som ärvt den av sin mor. Till skillnad från örhängena med Harry Potter-symboler är det här ett smycke som väldigt diskret visar bärarens intresse för Twilight. Den som inte känner igen smycket som Bellas förlovningsring, skulle ha väldigt svårt att identifiera ringen som merchandise. Ringen är klassiskt formad och smälter in som vilket smycke som helst. Inom fandomen får ringen också en viss betydelse - den visar att bäraren antingen shippar<sup>9</sup> Bella med Edward eller själv vill identifiera sig med Bella. Vi kommer prata mer om shipping och den här diskursen inom Twilight-fandomen i den tredje delen av vårt analysavsnitt.



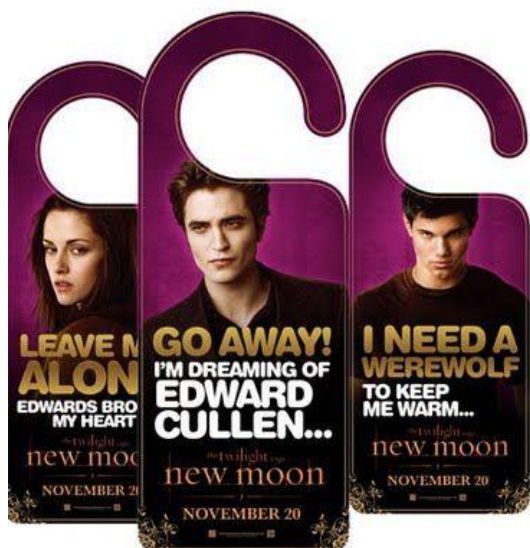
(Figur 11-12) En röd tröja med korta ärmar och rundad halsringning. På tröjan syns svart text i versaler "No boys but vampires".

T.v Figur 11. Foto: Lina Holst (2009). T.h Figur 12. Foto & Modell: Rebecca Ågren (2009).

Typsnittet ser handskrivet ut, med stora spretiga bokstäver och suddiga linjer. Nedanför några av bokstäverna syns små droppar ner från texten. Färgen på tröjan och typsnittet hänger ihop och skapar en känsla av skräck-tematik. Dropparna från texten och tröjans röda färg blir i kombination med ordet "vampires" en tydlig symbol för blod. Bokstävernas spretiga form skulle kunna innebära att den som skrivit meddelandet hade bråttom, eller var vårdslös när hen skrev. Det ger en känsla av fart, hetsighet och - i kombination med den skarpa kontrasten mellan rött och svart - passion. Tröjan kan uppfattas som en stoppskylt - är du inte vampyr, får du inte komma nära.

<sup>9</sup> Shipping, se ordlista i bilaga 1.

Den här tröjan släpptes som en del av en tröjkollektion för Gina Tricot under hösten 2009 (Twilight Malmö, 2009). När vi satt och diskuterade vad för slags merchandise vi hade haft tidigare, visade det sig att vi båda har ägt just den här tröjan. Vi har båda tappat eller skänkt bort våra tröjor för länge sedan, men som tur var hade vi bilder både på produkten och på åtminstone en av oss iklädd plagget. Vi ställde oss själva frågan om varför vi valde att köpa en tröja som talar om att vi bara vill dejta vampyrer som tonåringar. För Lina handlade det om hennes tillhörighet inom Twilight-fandomen. Tröjan var också ett sätt att visa att hon identifierade sig som Team Edward.<sup>10</sup> Rebecca hade en klädstil där tröjan passade in bra, färgmässigt och designmässigt. Hon gillade också Twilight, men det handlade mer om att bygga sin identitet som punkare eller emo än om den specifika fandomen.



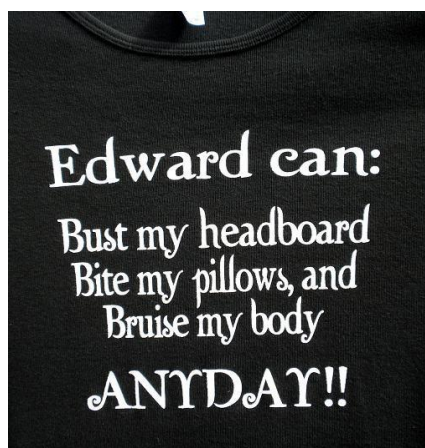
Figur 13. Foto: Okänd fotograf.

(Figur 13) Tre dörrskyltar mot en vit bakgrund. Bakgrundsfärgen är mörklila, i förgrunden på varje föremål finns en person. Personen på skylten längst till vänster är kvinnligt kodad. Hon syns i halvprofil och ser på betraktaren över axeln. I höjd med hennes axel syns texten “Leave me alone” i guldfärgade versaler. Under texten står det “Edward broke my heart” i vitt. Längst ner i bilden syns en logotyp med texten “New Moon” och ett datum. De övriga två skyltarna är uppbyggda på samma sätt. På den i mitten syns en blek man som tittar ut mot vänstra sidan av bilden, förbi betraktaren. Textremsorna säger “Go away!” och “I’m dreaming of Edward Cullen...”. Mannen på den högra skylten är mörkare i huden. Han ser under lugg på betraktaren med en skarp blick. Texten lyder “I need a werewolf to keep me warm...”. Skyltarna föreställer de tre huvudkaraktärerna Bella Swan, Edward Cullen<sup>11</sup> och Jacob Black. Det som slår oss är att de båda första skyltarna signalerar en önskan om avstånd, medan den tredje snarare ger ett

<sup>10</sup> Vi skriver mer om shipping och diskurser inom Twilight i nästa del av vårt analysavsnitt.

<sup>11</sup> Här ville Lina lägga till en hjärtsymbol vid Edwards namn, men vi insåg att det inte skulle se så proffsig ut. En gång Team Edward, alltid Team Edward...

inbjudande meddelande. Skylten med Bella verkar tala utifrån karaktären, snarare än skyltens ägare. Den uttrycker ett behov - ensamhet - medan de andra två skyltarna snarare uttrycker ägarens drömmar, känslor och önskningar. Vi lägger också märke till att Edwards uttryck kan tolkas som drömmande - han tittar ut ur bilden och texten talar om drömmar. Jacobs skylt är mer direkt - han ser betraktaren rakt i ögonen och texten uttrycker ett behov av värme och närhet hos betraktaren som hen vill ha av Jacob, som är en varulv. Vi får intrycket av att Edward här framställs som mer själslig, medan Jacob framställs som kroppslig.



(Figur 14) En svart tröja med rund halsringning. På tröjan står det tryckt i vitt: "Edward can: Bust my headboard, Bite my pillows, and Bruise my body ANYDAY!!". Av de föremål vi har valt att ha med i vår analys, är detta det vi båda finner mest problematiskt. Texten på tröjan refererar till Edward och Bellas bröllopsnatt. Morgonen efter vaknar Bella upp med blåmärken över hela kroppen täckt av dun från kuddarna i sängen.

Figur 14. Foto: Okänd fotograf.

Vampyren Edward har under akten fått svårt att kontrollera sin styrka. Han har dåligt samvete, men Bella avfärdar det med att de behöver "lite träning" (Meyer, 2010:74-76). Några nätter senare försöker de igen. Den här gången blir Bella inte lika skadad, men Edward har tagit sönder sängstommen i ett försök att kontrollera sig (Meyer, 2010:84). Att tröjan anspelar på sex är i sig inte det vi finner problematiskt. Det vi tycker är anmärkningsvärt är hur lätt både karaktären Bella och bäraren av tröjan tar på det faktum att kvinnan riskerar att skadas under akten. Att bita sönder kuddar är väl i sig ganska oskyldigt, men att vakna med blåmärken och sönderslagna möbler tycker vi borde kännas lite oroväckande. Att Bella dessutom uttrycker att "med tanke på att det var första gången" tycker hon att det har gått "fantastiskt bra" (Meyer, 2010:76), ger signalen att det är okej att hon som kvinna kommit till skada. Det bör tilläggas att det här inte är en tröja som är speciellt vanlig inom fandomen. Vi tror inte ens att den är officiell merchandise. Men den uttrycker en inställning till våld och sex som vi uppfattar som problematisk.



### 2.2.3. Hungerspelen



Figur 22. Foto: Lina Holst (2019).

(Figur 22) En brosch i vad som ser ut som mörk mässing.

Basen är en cirkel. Inne i cirkeln syns en fågel som befinner sig i rörelse. Fågelns vingar är sträckta över kroppen, huvudet med den långa näbben pekar ner mot vänster i cirkeln. Näbben och benen vilar på en pil, som sträcker sig från cirkelns nedre högra till vänstra del. Spetsen pekar utanför cirkeln till vänster. Under pilen, ner mot cirkelns bas, syns fågelns klavna stjärtfjädrar.

Det här är den utan tvekan vanligaste symbolen inom Hungerspelen-fandomen. Broschen är en replika av den som Katniss får av sin vän Madge.<sup>12</sup> Den föreställer en härmskrika, en fågel som uppkommit genom att Huvudstadens spionfåglar - tjallarskrikor - parat sig med härmtrastar. För Katniss är de först en påminnelse om hennes döde far, som brukade vissla till härmskrikorna i skogen. Hon bär broschen under hungerspelen och när hon utropas som vinnare blir den en modesymbol i huvudstaden och en symbol för uppror i distrikten.

#### 2.2.3.1 Hunger Games där Hunger Games inte borde vara

“The irony of the Hunger Games is that the media in the book and the media in the real world both chose to focus on the love story instead of the rebellion.”

(“princecaviar”, 2019)

Bilderna i det här avsnittet behandlar marknadsföringsmetoder, snarare än rena produkter. Vi ville ta med de här bilderna eftersom vi tycker att de väcker mycket frågor. Hur långt ifrån ett originalverks inneboende mening kan man gå för att marknadsföra det? Kan man marknadsföra på fel sätt - och sväljer fansen det rakt av?

---

<sup>12</sup> I filmen är inte Madge med, utan Katniss hittar broschen på den lokala svarta marknaden och ger den till sin syster Prim. När Katniss ska åka för att delta i hungerspelen, ger Prim tillbaka broschen till Katniss.



(Figur 15) En vit smal kvinna i svarta kläder och klackskor, med långt blondt hår som blåser lätt bakåt. Hon är placerad strax höger om bildens mitt och tittar ut mot bildens vänstra övre hörn. Ena handen vilar på ett betongräcke och den andra på hennes höft.

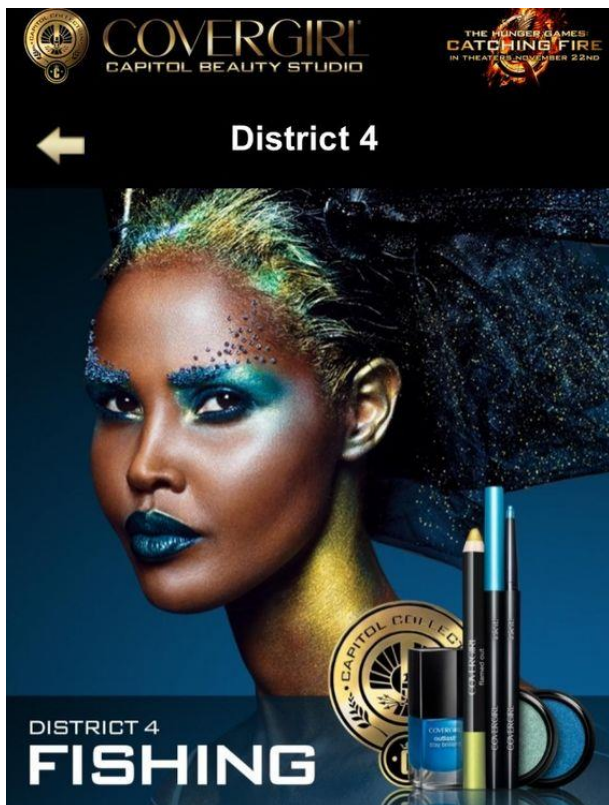
Figur 15. Foto: Okänd fotograf (2013).

I bakgrunden syns ett betongfundament, och en tegelbelagd väg. Bakgrundens färger går i mörkt blå, svart, ljusare blå, grått och vitt. Ljuset är kallt. Hon lyses upp framifrån av ett starkt ljus. I mitten av bildens vänstra halva syns en orangeröd logotyp med texten "The Hunger Games: Catching Fire". Under loggan står det "Capitol Couture: The exclusive collection created by the film's costume designer, Trish Summerville". Typsnittet är i versaler och skrivet i vitt. Under texten finns en liten pil och texten "Shop now", även det i vitt. Vi slås av likheten mellan bildens estetik och konventionella modemagasin. Utan filmens logotyp och uppgiften om att designern är filmens kostymör, skulle bilden ha kunnat passera som en modeannons i *Vogue* eller liknande. Modellens pose, ljuset, miljön, kläderna och den kalla färgskalan - till och med typsnitten - allt liknar ett modereportage. Vi la också märke till att det inte framställs som vilken kollektion som helst, utan en *exklusiv* kollektion.



(Figur 16) I bildens vänstra del syns en vit kvinna med mycket makeup runt ögonen. Tonerna går i grönt, gult, beige och vitt. Hon står halvt i profil, och tittar över axeln mot betraktaren. På huvudet bär hon en huvudbonad gjord av ljus bark, som är dekorerad med en fläta av rep och gröna löv. Hon bär en tröja i nätmaterial som går i

Figur 16. Foto: Okänd fotograf (2013).



mossgrönt, med lila detaljer. Bakom hennes rygg, i mitten av bilden, syns olika pennor, tuber och burkar med smink och nagellack. Bakom produkterna syns en rund, gyllene logotyp med texten “Capitol Collection”. I mitten och till höger i bilden syns textrutor med titlarna “eyes”, “face”, “lips” och “nails”. Ovanför rutorna finns texten “District 7: Lumber”. Längst ner till höger i bilden står det “Covergirl” i guld.

Figur 17. Foto: Okänd fotograf (2013).

(Figur 17) En till bild ur samma serie föreställer en svart kvinna. Hon är centrerad i bilden och står i halvprofil framifrån. Hon bär mycket smink i blå och guldgula toner runt ögonen, på läpparna och öronen, vid hårfästet och från nacken fram mot käklinjen. På hennes tinningar sitter små stenar fastklistrade på huden. Hennes hår är mörkt och tuperat i ett stort moln bakom hennes huvud. Bakgrunden är mörkt blå. Högst upp i bilden syns logotyperna för “Capitol Collection”, “Covergirl” och “Catching Fire”. Längst ner till vänster står det “District 4: Fishing”, till höger syns “Capitol Collection”-loggan igen och produkterna som går i blått och guld.

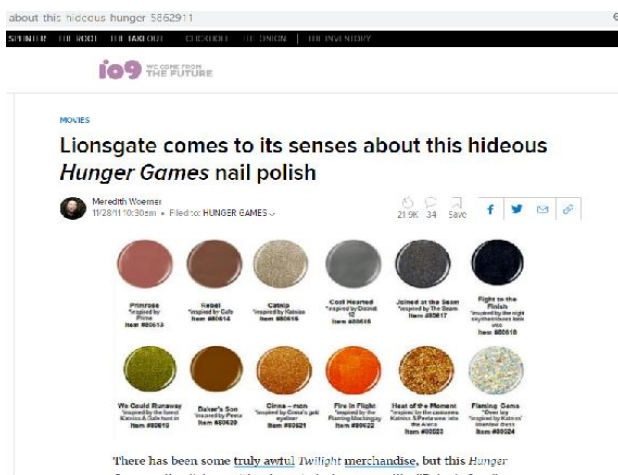
Här reagerar vi också på bildernas likhet med konventionella sminkreportage. Utan förförståelse om kontexten med loggan för “Capitol Collection” och “District 7: Lumber”/”District 4: Fishing”, skulle vi inte dra kopplingen till Hungerspelen. Det känns för oss ganska ironiskt att ett verk som väldigt tydligt kritiserar extravagans och ytlighet marknadsförs med sminkreklam. Vi tänker särskilt på en passage i den första boken, *Hungerspelen* (Collins, 2008). Katniss har precis anlänt till Huvudstaden<sup>13</sup> och genomgår en för henne obekant och smärtsam skönhetsritual. Hon vaxas, skrubbas och plockas på hår.

<sup>13</sup> The Capitol, vår övers.

Katniss beskriver att hennes hud känns som ett “öppet sår”, att hon känner sig som “en plockad fågel, färdig att stekas” (Collins, 2008:50). När assistenterna, som beskrivs som “en trio märkliga fåglar” med färgglatt hår, tatueringar och sminkningar, är klara säger en av dem till Katniss att “Nu ser du nästan ut som en människa!” (Collins, 2008:51). Katniss tvingar sig själv att le och svarar att de “inte har så många anledningar att se bra ut i Distrikt 12”, hennes hem. Assistenterna utbrister: “Så klart ni inte har, stackars liten!” (Collins, 2008:51).

Distrikt 12 är ett kolgruvdistrikt drabbat av hungersnöd. Katniss har under hela sitt liv sett sitt folk kämpa för att överleva. Att vaxa hår, sminka sig och klä upp sig har inte varit att tänka på. Faktum är att Lionsgate Entertainment Inc., filmbolaget som gjort filmatiseringarna

av Hungerspelen, fått mycket kritik för vissa sorters merchandice. Lionsgate tvingades backa från ett samarbete värt miljoner (Woerner, 2011) efter att fans fått reda på att filmbolaget planerade att släppa en nagellackskollektion (Figur 18) med namn inspirerade av Hungerspelen.



Figur 18. Foto: Screenshot av författarna.



Ett annat exempel på marknadsföring för Hungerspelen-franchisen som vi reagerat starkt på under våra sökningar är en reklambild från snabbmatskedjan Subway (Figur 19). Bilden föreställer fyra olika mackor som marknadsförs under namnet “Fiery Footlong™ Collection”. De beskrivs innehålla stark sås och chilipeppar och längst ner i vänstra hörnet syns loggan för franchisens andra film, *Catching Fire*.

Figur 19. Foto: Screenshot av författarna.



Katniss kallas för “flickan det slår gnistor om”<sup>14</sup>, vilket återspeglas både i filmens titel och Subways marknadsföring av mackorna.

Det vi vänder oss emot är det faktum att företag väljer att marknadsföra mat genom ett verk som handlar om hungersnöd, orättvis fördelning av resurser och svält som en härskarteknik. I boken som filmen bygger på befinner sig Katniss och hennes medtävlade Peeta på en fest till deras ära, sedan de vunnit de förra hungerspelen. Festen dignar av mat och de orkar till slut inte äta mer. Peeta får då rådet av en person från Huvudstaden att dricka en klar vätska som ska få honom att spy, så han kan fortsätta äta. Peeta och Katniss låter glasen med vätskan vara och är båda upprörda. Vi får höra berättarpersonen Katniss’ tankar om det hela:

*“Allt jag kan tänka på är utmärglade barnkroppar på vårt köksbord och mor som föreskriver det som föräldrarna inte förmår skaffa fram: mer mat [...]. Och här i huvudstaden kräks de för nöjet att fylla sina magar om och om igen. Inte på grund av någon kroppslig eller mental sjukdom, inte på grund av dålig mat. Det är något alla gör på en fest. Man förväntas göra det, det är en del av det roliga.” (Collins, 2010:69-70)*

### 2.2.3.2 A sensitive soul... with great buns - bilden av Gale vs Peeta

Här ger vi två exempel på föremål som används för identitetsskapande inom Hungerspelen-fandomen. Precis som Twihards diskuterar vem Bella Swan borde vara ihop med, finns det en diskussion bland Hungerspelen-fans om vem Katniss ska välja mellan hennes vän, jägaren Gale, och hennes medspelare på arenan - bagarsonen Peeta <sup>15</sup>. Föremålen vi diskuterar i det här avsnittet är två exempel på merchandise som är kopplade till shipping-diskursen.



(Figur 20) En grå tröja med korta ärmar och rund halsringning. På tröjan syns svarta cirklar, några mindre och en större, förenade av en svart linje. I den större cirkeln syns en vit pilbåge och en pil som siktar upp mot bärarens vänstra axel. Tvärsöver bröstet finns texten “Team Gale” i versaler. Texten är vit med en svart tunn kant runt bokstäverna.

Figur 20. Foto: Okänd fotograf.

<sup>14</sup> The girl on fire, vår övers.

<sup>15</sup> Vi skriver mer om shipping och diskurser inom Hungerspelen i nästa del av vårt analysavsnitt.

För någon som är det minsta insatt i Hungerspelens karaktärer och handling är det kanske inte så svårt att koppla detta till Katniss vän Gale, som är jägare. På samma sätt förstår en sådan person ganska snabbt att nästa föremål rör den person som andra fans vill se tillsammans med Katniss - Peeta Mellark. (Figur 21) Ett par underkläder sedda bakifrån. Färgen är mörkare rosa, med en vit resår överst och ljusare rosa resårer runt benen. Mitt på underkläderna syns en tecknad bild av ett bröd.

Under brödet står det "TEAM PEETA" i större bokstäver, och under det "A sensitive soul...with great buns" i mindre text. Tröjor är väldigt vanligt förekommande merchandise inom fankulturen.

Underkläder finns, även om de är något ovanligare.



Figur 21. Foto: Okänd fotograf

Det vi lägger märke till med just de här föremålen är hur deras design säger - eller inte säger - något om karaktärerna. Gale, som i böckerna framställs som ganska maskulint kodad, får representeras av en pilbåge. Designen på t-shirten är, trots att den sitter på en kvinnligt kodad kropp, även den maskulint utformad - den går i gråskala och det finns ingen text som tillskriver honom någon annan egenskap än vad pilbågen säger om Gales egenskaper som jägare. Underkläderna går i rosa toner, en feminint kodad färg. Peeta visas också som en mjukare karaktär än Gale - dels för att han bakar bröd, dels för att han - som texten på underkläderna antyder - är känslig av sig. Vi tycker att det är intressant att klädesplagget för Team Peeta inkluderar Peetas egenskaper skriftligt. Det är också intressant att texten innehåller en objektifierande ton: det görs en kommentar om att Peeta har "great buns" - "snygg rumpa" (vår övers.).

#### 2.2.4 Om ekonomiskt kapital

Merchandise är alltså en identitetsbyggande faktor inom fankulturen. Många fans lägger pengar på sina fandoms i form av kläder, prylar och samlarobjekt. Fandom-franchises är en mångmiljardindustri - år 2011 hade varumärket Harry Potter inbringat 21 miljarder amerikanska dollar, varav försäljningen av merchandise stod för 33% av vinsten (Kruhly, 2011). Av exempelbilderna från Hungerspelens avsnitt, kan vi också dra slutsatsen att

det även sker marknadsföring som inte har någon självklar koppling till originalmaterialet i sig att göra. Utöver den konventionella marknadsföringen sker också en slags inofficiell annonsering inom olika fandoms. Ett exempel är *merch haul*-videor, men även diskussioner och delande av bilder på olika plattformar är ett sätt för fans att visa upp och jämföra produkter med varandra.

Vi författare har olika ekonomisk bakgrund. Rebecca kommer från ett medelklasshem som haft det relativt gott ställt - familjen har inte kunnat göra vad som helst, men inte heller behövt oroa sig för ekonomin. Lina kommer från ett hem som sedan hon var tolv år gammal fått klara sig på en inkomst. De har haft det stabilt men ibland har det ändå varit knapert. Det ekonomiska kapitalet har alltså en dubbel innebörd inom fankulturen. Har en person rätt ekonomiskt kapital, kan det ge ett högt fankulturellt- eller fandomkapital som identitetsmarkörer i form av merchandise. Det kan i sin tur ge en känsla av inkludering - *vi* har de här kläderna, genom de här föremålen känner *vi* igen varandra. På samma sätt kan ett mindre ekonomiskt kapital ge en känsla av utanförskap - man har inte råd med "rätt" saker för att visa sin tillhörighet med gruppen.

### 2.3 Vilken betydelse får debatter inom fankulturen för identitetsskapande?

I "We are the Harry Potter generation" skriver Åza Svensson om att hennes informanter uppskattar vissa av de normer och värderingar som existerar inom fandomen, som främst verkar handla om att hålla god ton och låta alla vara med. Hon tar också upp att det finns konflikter mellan fans, men de konflikter som tas upp här är inte direkt anslutna till själva Harry Potter utan handlar mer om vart i Sverige ett konvent eller liknande ska äga rum, men också att vissa fans tror sig vara större fans än andra. I sin analys skriver hon vidare att fans har ett behov av att diskutera med andra fans (Svensson, 2011:34-35). Det finns gott om debatter inom fandoms, som sedan utvecklas till konflikter i vissa kretsar. De debatter som vi i den här delen av analysen tänker titta på handlar inte om vart någonstans ett konvent ska äga rum, utan vi har andra exempel. Vi har delat upp våra exempel i två kategorier, men de överlappar ändå varandra. Den första kategorin handlar om shipping. Det är vanligt att fans shippar karaktärer och vissa fall får det en något extrem utveckling, speciellt om man talar om fandomen Twilight. Vi kommer också ta upp exemplet Hungerspelen som hade liknande

debatter om shipping,<sup>16</sup> men inte lika extremt. Den andra kategorin handlar om en av de största debatterna som vi har stött på i fandomkretar - karaktären Severus Snape (Harry Potter). Det är här våra exempel kan överlappa varandra, då det finns en konflikt mellan shippare även här.

Vi kommer applicera vårt fandomkapital och kollektivt habitus på dessa debatter och använda oss av diskursanalys och subjektspostion. Då, som vi har nämnt i metodavsnittet, subjektspostioner är ett något oklart begrepp som det inte finns några tydliga riktlinjer för hur man ska förstå sig på eller använda, har vi valt att med den definition som finns som stöd, tolka på vårt eget sätt. Denna definition är alltså ett utrymme som kategoriserade människor ges för sitt agerande. Subjektspostioner definieras av språkliga praktiker runt omkring som skapar föreställningar och förväntningar. Vi har valt att i den här situationen förstå subjektspostioner som kategorier skapade av ens åsikter i fandomens debatter, alltså är en subjektspostion till exempel att man "är" team Edward. Men man kan också förstå subjektspostionerna som att det generellt inom fandoms finns förväntningar att välja en sida och föreställningar om vad valet säger om en som person. Här blir också fandomkapital och fankulturellt kapital relevant.

### 2.3.1 *P.s. I hate you, Gale* - kärlekstrianglar inom Twilight och Hungerspelen

Det är inte särskilt konstigt att den stora debatten inom Twilight-fandomen handlar om vem av de manliga karaktärerna som huvudkaraktären Bella Swan borde vara ihop med, då kärlekstriangeln är central i både böckerna och filmerna. Den ena sidan vill att Bella ska vara med vampyren Edward Cullen och den andra att hon ska vara med varulven Jacob Black. Att en liknande debatt existerar inom Hungerspelen-fandomen kan vara något mer förvånande, då det är böcker och filmer vars centrala teman är förtryck, revolt, media och död. Men även där finns det en viss förväntning att man ska tycka att huvudkaraktären Katniss antingen ska vara med Peeta eller Gale, dock är det inte lika stort som i Twilight-fandomen.

De som till exempel stödjer Peeta säger att de är "Team Peeta" och de som stödjer Jacob är "Team Jacob" och så vidare. Man delas helt enkelt upp i två olika "lag". Om man då ser på subjektspostioner som kategorier baserade på ens åsikter och språkliga praktiker i sådana här

---

<sup>16</sup> Se ordlistan i bilaga 1.



diskurser, så är någon som är ”Team Jacob” och någon som är ”Team Edward” i motsatta subjektspositioner. Båda subjektspositionerna har förväntningar och föreställningar om sig själva och om varandra. Man skulle kunna säga att de som är i Team Edward anser att de på deras ”sida” har ett högre fandomkapital, än vad någon som är Team Jacob skulle ha.

Under sin tid i Twilight-fandomen var Lina en hängiven anhängare till Edward, precis som ett par andra i hennes närhet. Hon ansåg just därför att dessa vänner var mer fans av Twilight för att de var på hennes sida, vilket hon tyckte var den enda ”rätta” sidan. De kunde prata om Twilight med varandra och om Edward och Bellas relation och om hur snygg Robert Pattinson<sup>17</sup> var. Men en annan vän till dem var Team Jacob, alltså på ”fel” sida. Hon anklagades för att inte ha förstått böckerna och för att bara tycka om Jacob för att han var snygg (trots att de själva pratade mycket om Edwards utseende). Det utvecklades stundtals till en riktig konflikt mellan dem. Vännen som var Team Jacob var ensam om detta i vängruppen, vilket ledde till att hon i den här gruppen var maktlös. Hennes röst blev ofta överröstad när man kom in på vissa teman, hon kunde bli kallad för glåpord och även bli utfrusen. I deras ögon hade hon ett lägre fandomkapital, precis som de troligen hade ett lägre fandomkapital i hennes ögon. Det finns en komplex maktrelation inom fandomen där de som är Team Jacob anser sig ha högre status än de med Team Edward och vice versa.

Tumblr-användaren ”tmjjiii” kände också starkt för ämnet och gjorde sin åsikt hörd i ett inlägg från 2013. Hen skriver att de fans som är Team Edward är de som faktiskt läst böckerna och som uppskattar Robert Pattinsons skådespeleri, medan de som är Team Jacob är ”kåta 9-åringar”, ”kåta homosexuella tonåringar” och ”kåta 46-åriga kvinnor”. I hens ögon har dessa människor ett lägre fandomkapital än de på Team Edward. Det kan man konstatera då hen klart och tydligt skriver att de som är Team Edward är de som har läst böckerna, alltså är de ”riktiga” fans. De som är Team Jacob är bara en grupp med kåta människor. Det här fandomkapitalet Team Jacob-anhängare har från ”tmjjiii”s perspektiv tar sin form i förkroppsligat kapital. I hens ”argumentation” tar hen fasta på ålder, genus och sexualitet; det är 9-åringar, tonåringar och 46-åringar, 46-åringarna är kvinnor, de är alla kåta och tonåringarna är homosexuella. Ordvalet får det att låta som att ”tmjjiii” inte *tror* att såhär är läget, utan hen *vet* att det är så. Det här påminner om Linas erfarenhet av att vara en ung Team Edward-förespråkare, som vi skrivit om ovan, men ordvalet gör det tydligt att ”tmjjiii” på en

---

<sup>17</sup> Skådespelaren som gestaltar Edward Cullen i filmerna, förf. anm.

högre nivå kopplar de som är Team Jacob till att vara inkompetenta, inte rationella och mindre fans. Visst hävdade Lina och hennes Team Edward-vänner att deras vän inte hade förstått böckerna, men “tmjjiii” får det alltså att låta som att de som är Team Jacob inte alls läst böckerna. Vi uppfattar en nedlåtande ton från “tmjjiii” mot de som delar subjektspositionen Team Jacob. Något i hans omgivning måste ha skapat en föreställning om att subjektspositionen inkluderar till exempel kåta tonåringar och att de inte ens läst böckerna. Med språkliga praktiker försöker “tmjjiii” sprida vidare den här föreställningen, men man kan misstänka och hoppas att hen överdriver sin föreställning, för att smutsa ner Team Jacob. Inlägget har inte fått mycket spridning, utan har bara gillats av tre andra konton och **rebloggats**<sup>18</sup> av två andra, så om hans syfte har varit att sprida den här skeva föreställningen av Team Jacob kan man säga att hen misslyckats.

Detta är något som också existerar inom Hungerspelen-fandomen, men inte på samma nivå. Rubriken på detta avsnitt kommer från ett inlägg på Tumblr från “sneakyrobot” som inte är ett fan av Gale och hejar på Team Peeta. Linas personliga erfarenheter kommer in i bilden igen, men hon skäms inte lika mycket för dessa. Lina och en av hennes gamla Team Edward-vänner befann sig plötsligt på motsatta sidor - en var Team Peeta och en var Team Gale. Gemensamt var att de båda visste att kärlekstriangeln inte var det viktiga i Hungerspelen, så därför blev det aldrig mycket diskussioner kring ämnet. Hungerspelen hade många andra centrala teman de ville prata om. Ändå blev kärlekstriangeln en populär diskurs i fandomen och i media. “The irony of the Hunger Games is that the media in the book and the media in the real world both chose to focus on the love story instead of the rebellion” har vi redan citerat en gång innan men det är passande att inkludera i den här diskussionen också. Det är “princecaviar” som skriver detta som svar på ett inlägg på Tumblr som handlar om hur författaren Suzanne Collins inte hörs från, vilket den ursprungliga Tumblr-användaren (“benepla”) är tacksam för. Det finns fler svar på inlägget innan “princecaviar” svarar som mestadels handlar om att Hungerspelen var bra böcker. Tumblr-användaren “whatisthisplaceidonteven” skriver innan “princecaviar”s svar i slutet av sin text “But all the general public seems to remember about them is the love triangle, and I will always be salty about that.”, vilket är det som motiverar “princecaviar” att svara. Fastän kärlekstriangeln var en diskurs inom fandomen, som eggades på av media och merchandise (till exempel Team

---

<sup>18</sup> Se ordlista i bilaga 1.

Peeta-trosorna), så verkar det finnas flera sidor till det hela. Nu pratar vi inte om andra ships som existerar för den kvinnliga huvudkaraktären Katniss, utan om den sidan som är emot Team Gale vs. Team Peeta diskursen helt (låt oss kalla dem Team Katniss), därför att det inte är kärlekstriangeln det handlar om. Det är den irritation som både “princecaviar” och “whatisthisplaceidonteven” uttrycker i sina svar på “benepla”s Tumblr-tråd. Tumblr-användaren “glittertornadoes” skrev 2012 att om hen ser någon som har på en Team Gale eller en Team Peeta tröja tänker hen ha på sig en tröja där det står “Team she marries Peeta and Prim dies read the books you dumb whores”. Hen använder skällsord och en nedlåtande ton. Hen tar för givet att man inte har läst böckerna om man väljer en sida och att man är en “dum hora”. Även “allisonarghent-archive” gjorde sin röst hörd mot kärlekstriangel-diskursen när hen skrev att om någon köper en de Team Peeta tröjor hen sett kommer hen skada dem. Det inlägget kanske börjar något aggressivt, men hen fortsätter med att säga att hen har en åsikt om vem Katniss borde vara med, men att Hungerspelen handlar om korruption och fattigdom och så mycket mer. Att den kärlek som framställs i Hungerspelen är kärlek mellan systrar och kärlek mellan vänner och kärlek för frihet. “The-fab-fandoms” uttryckte sig elegantare när hen bland annat skriver att “team” betyder att man är 100 % för den ena och 100 % mot den andra, att det är okej att gilla båda de manliga karaktärerna - men att man ska komma ihåg att Team Katniss är det enda “teamet” som spelar någon roll. Tre olika Tumblr-användare som talar för samma sak, men på olika nivåer. En som är väldigt nedlåtande och aggressiv (“glittertornadoes”), en som börjar lite aggressivt men sedan blir något mer nyanserad (“allisonarghent-archive”) och slutligen en som uttrycker sig lite mer elegant och öppensinnat (“the-fab-fandoms”).

I Twilight påverkades fandomkapitalet beroende på vilken sida man var på, men i Hungerspelen-fandomen finns Team Katniss som ser ner på de som väljer någon sida i kärlekstriangeln. Att välja Team Peeta eller Team Gale är viktigt för vissa och det påminner säkerligen om hur det är i Twilight-fandomen, men i Hungerspelen-fandomen verkar Team Katniss vara den som innehar mest fandomkapital. Det finns inga, vad vi kunnat se, negativa inlägg på Tumblr riktade mot Team Katniss, så vi kan dra slutsatsen att de inte förlorar fandomkapital i varken Team Gale eller Team Peetas ögon. Men varken Team Gale eller Team Peeta erkänns något särskilt fandomkapital av Team Katniss. “Glittertornadoes” erkänner inget fandomkapital, då hen hävdar att Team Gale och Team Peeta inte har läst böckerna och kallar dem för “dumb whores”. “Allisonarghent-archive” och “the-fab-fandoms” kan tänkas erkänna en liten mängd fandomkapital; “allisonarghent-archive” skriver

själv att hen har en preferens, men gör det tydligt att hen tycker att diskursen är onödig och fel. Från “the-fab-fandoms” inlägg kan man tolka att hen inte har problem med att man vill att Katniss ska bli ihop med någon av killarna, men att man inte ska behöva smutskasta den andra karaktären eller ta fokus från det som är viktigt.

Lina ägde lite Team Edward-merchandise, till exempel ett halsband som idag har skickats bort, och Bellas förlovningsring. Hon kanske aldrig bar de här grejerna men de var ändå viktiga för henne. De i hennes klass, oavsett om de var Twilight fans eller inte, visste att Lina var Team Edward. Att vara Team Edward var en del av henne, det var en del av hennes identitet. Precis som att vara Team Jacob helt enkelt är en del av Tumblr-användaren “castielsteenwolf”s identitet. I ett inlägg från 23 November 2018 uttrycker hen detta när hen skriver “Y’all I don’t care what year it is being Team Jacob is WHO I AM”. Trots att den sista filmen kom ut 2012 är det fortfarande en debatt som pågår inom fandomen. Frågan om Bella borde valt Jacob eller Edward är fortfarande aktuell, trots att det gått sju år sedan sista filmen, och den uppmärksammas fortfarande. Den 26 februari 2019 lade Insider upp en artikel skriven av Susanna Heller på sin hemsida, alltså dök den här artikeln upp när vi påbörjat analysen. Rubriken ”Years later, Team Edward vs Team Jacob remains the most divisive issue of our time” är ett dramatiskt påstående. Påståendet hävdar att efter ett flertal år så är fortfarande diskursen så extremt viktig att den har splittrat folk. Efter att ha läst artikeln får man veta att de talar om USA specifikt, så det är alltså USA som är splittrade över det här. Artikeln försöker få det att se ut som en stor och seriös fråga som diskuteras lika mycket idag som då. Men om man läser artikeln och ser förbi ordvalen blir det tydligt att det inte är så stort och splittrande som de vill att man ska tro. Insider har alltså gjort en opinionsundersökning där man fått välja mellan Team Jacob eller Team Edward, men man kunde också rösta på att inte ha någon åsikt eller inte veta. 22 % av 8805 deltagare röstade på Team Edward och 18 % röstade på Team Jacob. Alltså röstade majoriteten, 60 %, att de inte hade någon åsikt eller inte visste.

Diskursen Edward vs. Jacob talas om även utanför Twilight-fandomen, men inte på ett engagerande och positivt sätt. I Hungerspelen-fandomen har vi stött på ett flertal inlägg på Tumblr som på ett eller annat sätt talar nedlåtande om Twilight. Huffingtonpost publicerade 2012 en artikel med rubriken “The Twilight Saga v. The Hunger Games: Battle Royal”. I de första raderna skriver Madeline Carey att det är två franchises som är väldigt olika, men att den stora likheten mellan dem är att de båda blivit stora och populära film-franchises.

Artikelns rubrik kan ge intrycket att Carey syftar på att gå in och jämföra ordentligt vilken som är bäst och att det kan tänkas bli väldigt jämnt. Men det är inte så, utan istället har Carey valt ut fem kategorier där hon tycker att Hungerspelen triumferar över Twilight. Kategorierna är; “Strong Heroine”, “A Love Triangle Among Actual Humans”, “More Plot, Less Love”, “Themes That Anyone Can Relate To” och slutligen “Selling Sex v. Selling Quality”.

Genomgående i artikeln är en nedlåtande ton mot Twilight och mot dess huvudkaraktär Bella Swan. I kategorin “More Plott, Less Love” skriver Carey “While *Twilight* revolves around Bella’s internal battle of whether or not to date a murdering vampire, whether or not to sleep with a murdering vampire and how she’ll be able to lose her virginity to a reluctant vampire who might kill her, Katniss has bigger worries”. Under rubriken “Themes That Anyone Can Relate To” skriver Carey att det enda temat i både Twilight-böckerna och -filmerna är romantik. Hon skriver inte vilka teman som finns i Hungerspelen, som vi tolkar är de teman hon tänker att man ska kunna relatera till, utan skriver istället hur Katniss Everdeen tar sin systems plats i Hungerspelen, motvilligt dödar de andra tävlande för att rädda sig själv och Peeta och hur distrikten börjar göra uppror efter hennes vinst. Oberoende våra personliga åsikter om Twilight kan man tycka att Carey har missat något. Twilights centrala tema är kärleksberättelsen, Carey skriver själv att “No woman or tween girl can resist a good love story [...]”, men innan vi började skriva vår uppsats diskuterade vi vad för teman som finns i Twilight. Vi anser att det finns underliggande teman om till exempel förtryck, överlevnad och den klassiska kampen mellan de goda och de onda i böckerna. Men Carey har endast tagit fasta vid kärleksberättelsen i Twilight, vilket visar på att det är där i hennes motvilja mot Twilight grundats. Spridningen av liknande artiklar, som på någon nivå smutskastar Twilight (och man kan hävda att de därmed också smutskastar Twilight-fans) är en anledning till varför Twilight-fans innehar mindre fankulturellt kapital. Individer utanför Twilight-fandomen, antingen från en annan fandom eller inte, gaddar ihop sig mot Twilight-fansen. I shipping-sammanhang visar detta sig i Hungerspelen-fandomen, till exempel återigen i “allisonarghent-archive”s inlägg på Tumblr där hen skriver att Hungerspelen inte är Twilight, efter att ha uttryckt irritation över Team Peeta tröjorna. Också “dreaming-for-a-better-day” skriver om Hungerspelen, hen vill inte se något om Team Peeta eller Team Gale. Enligt “dreaming-for-a-better-day” är de som deltar i Hungerspelen-fandomen mognare än de i Twilight-fandomen. Sättet “dreaming-for-a-better-day” uttrycker sig ger intrycket att hen tycker att de i Hungerspelen-fandomen är överlägsna Twilight-fandomen, mestadels på grund av Team Jacob vs. Team Edward diskursen. Alltså har de i Hungerspelen-fandomen mer fankulturellt kapital än de i Twilight. Hungerspelen och Harry Potter verkar vara två fandoms som har en

vana att gadda ihop sig mot Twilight, kanske därför att de alla tre har riktat sig mot samma målgrupper och tillhör samma "generation" av ungdomslitteratur. "Satanstruemistress" lade upp ett inlägg där hen uppskattar denna "ihop-gaddning" och beskriver Harry Potter och Hungerspelen-fandomen som bästa vänner och att alla fandoms hatar Twilight. Liknande skriver "makesureyoufitin" när hen skriver att hen älskar hur alla fandoms förenas i sitt hat för Twilight. En vanlig ramsa vi har sett på Tumblr är "Jingle Bells, Twilight smells, Edward ran away, Bella died, Jacob cried, Potter all the way", bland annat har Tumblr-konton som "sinnerlikedamon", "ray-is-cray" och "stillwaitingforcherry" lagt upp denna ramsan på sina bloggar, vilket sedan har rebloggats och därmed fått större spridning.

Detta anser vi tyder på att fandoms där Twilight-avsky är vanligt har mer fankulturellt kapital och att individer inom fandoms har högre fandomkapital om de inte tycker om Twilight.

### 2.3.2 *Always* - den eviga debatten om Severus Snape

Severus Snape kan mycket väl vara en av de största debatterna inom Harry Potter-fandomen. Det sker online och det sker offline. Vi har valt ut några artiklar och några inlägg från Tumblr för att visa de olika sidorna av den här debatten och analysera hur skrivaren kan tänkas framställa sig själv i debatten om Snape och hur de väljer att skriva. Vi kommer inte gå in särskilt mycket på personliga erfarenheter i den här delen då vi har material så det räcker från internet. Men vi har båda våra åsikter i debatten som kan komma att spela in. Lina har själv tagit del i ett par hetlevrade diskussioner om ämnet med en av sina närmsta vänner, som alltså inte delar hennes åsikt. Det har gått så långt att ämnet "Severus Snape" är nästintill förbjudet, för deras vänskaps skull. I Snape-diskursen är det på liknande sätt som ovan i till exempel Team Edward vs. Team Jacob-diskursen, de som är emot Snape anser att de på andra sidan har mindre fandomkapital och vice versa.

Om vi fortsätter att se på subjektspositioner som vi gjort när vi diskuterat shipping inom Hungerspelen och Twilight-fandomen, skulle man kunna hävda att åsikter och språkliga praktiker inom Snape-diskursen har skapat ytterligare en subjektsposition som står emellan de andra två. På ena sidan är de så kallade "anti-Snape" och på andra sidan Snape-fans. I subjektspositionen mellan dem placeras de som är fans till Snape men som också ser kritiskt på hans beteende. För att göra det tydligare vilka Snape-fans man pratar om kallar vi de i subjektspositionen i mitten för neutrala Snape-fans. Ett förslag på ett neutralt Snape-fan är

“severusdefender” på Tumblr, som säger sig vara en “defender of Severus” men som i hems bio klargör att hen inte försvarar honom när han gör fel. En anonym Tumblr-användare frågar “severusdefender” om hen faktiskt tycker att Snape är en mobbare, vilket anonym inte riktigt verkar tycka utifrån hur hen skriver att hen bara tycker att Snape gått över gränsen två gånger och annars inte verkar bete sig annorlunda från någon annan sträng lärare. “Severusdefender” svarar att Snape betar sig som en mobbare men att han oftast bara är kall, och trots att han är en effektiv lärare så är han oprofessionell i sina interaktioner med Harry Potter och karaktären Neville Longbottom. “Severusdefender” drar slutsatsen att ja, enligt hen är Snape en mobbare. Trots att hen är ett fan av Snape ges intrycket att hen kan se saker och ting från de som kallas “anti-Snapes” perspektiv också och hen förhåller sig kritiskt till karaktären.

Neutrala Snape-fans skiljer sig inte bara från andra Snape-fans därför att de kritiserar karaktären när han gör fel, utan också för att de verkar hålla god ton jämfört med de andra Snape-fansen. “Whatapiece-of-shit” skriver att hen är irriterad på att så många Snape-fans kontaktar hen och andra anti-Snape-bloggar och säger åt dem att de inte har något liv och att de är sorgliga som hatar en fiktionell karaktär. Hen skriver att hen får lov att hata Snape och Snape-fans får lov att älska honom, just därför att han är en fiktionell karaktär. “Whatapiece-of-shit” tycker att dessa Snape-fans har en dubbelstandard som har bloggar ägnade åt hur mycket de älskar Snape men att hen inte får lov att uttrycka sina åsikter om karaktären på sin egen blogg. Ett förslag på Snape-fans som vi anser inte håller god ton är “reinehogwartsmystery” som den 10 November 2018 kallade anti-Snape-fans för “whiny, bitch anti-Snape” och “stupid little crybabies”. Detta för att man, enligt “reinehogwartsmystery”, bytte ut Snape på appikonen för Harry Potter-spelet *Hogwarts Mystery* mot karaktären Hagrid för att de som är anti-Snapes har klagat och gråtit över det. I ett svar från “falling-out-trees-101”, den 19 december 2018, förklaras däremot att de troligen bytte till Hagrid för att han passade bättre då filmen “Fantastic Beasts: Crimes of Grindelwald”<sup>19</sup> släpptes ungefär när man ändrade appikonen. “Supiprimi” skriver att de som har vänt sig emot Snape har varken hjärta eller heder och “itskarmawitch” svarar med att de inte heller har någon hjärna. Tumblr-användaren “bassiter” skriver att de som hatar Snape inte förstår honom och att de som jämför honom med vad “bassiter” kallar “friendzoned dudebros”<sup>20</sup> antingen blivit förblindade av en nyligen populär åsikt och inte läst böckerna på

---

<sup>19</sup> Filmen hade premiär den 14 november 2018, enligt IMDb (<https://www.imdb.com/title/tt4123430/>).

<sup>20</sup> Att bli “friendzoned” är ett uttryck bland många, framförallt unga, män. Det innebär att ha en kvinnlig vän som man är kär i och är snäll mot, men hon vill inte ha en (sexuell) relation med den “snälla” killkompisen. Författarna vill påpeka att det snarare handlar om att kvinnan blir “girlfriendzoned” - att män applicerar sina förväntningar om en relation på sin tjejkompis och blir arga när hon inte går med på deras förväntningar..

flera år, aldrig har läst böckerna, kan inte tänka för sig själva eller inte har någon läsförståelse. “Bassiter” skriver vidare att hen vill att “[...] all the anti-snape and anti-snily<sup>21</sup> dickbags to know that they can suck my ass”. “Bassiter” refererar dessutom till Snape som sin son<sup>22</sup> och hen lovar att älska och beundra honom för evigt. Samtliga tre inlägg vi har refererat till här är från den Snape-fans grupp som alltså inte verkar förhålla sig kritiskt till Snape. De är alla nedlåtande mot anti-Snape-fans. Det är sådana här inlägg som leder till att vi tror att de Snape-fans som inte förhåller sig kritiskt till honom inte håller lika god ton som de de neutrala Snape-fansen. Det närmaste vi har kunnat hitta en “konflikt” med anti-Snape-fans på “severusdefender”s blogg höll fortfarande god ton. I det inlägget frågar en anonym varför “severusdefender” letar efter inlägg som är negativt inställda mot Snape. “Severusdefender” svarar med att först be om ursäkt ifall det ser så ut och ger en vidare förklaring om hur hen söker på Tumblr och ger sedan tre möjliga förklaringar till varför det skulle kunna ha blivit så, till exempel att hen sett inlägget när hen var på sin andra blogg “jamesdefender”<sup>23</sup>. Det här skulle potentiellt kunna ge neutrala Snape-fans ett högre fandomkapital från vissa “anti-Snape”-fans perspektiv. Men “severusdefender” rebloggar dessutom inlägg från andra bloggar som kan ses som negativa mot anti-Snape-fans, men de verkar vara riktade mot mer trångsynta anti-Snape-fans och är mer tama i språket än exemplen ovan. Från Linas personliga perspektiv som så kallad anti-Snape uppskattar hon de neutrala Snape-fansen mer än de andra Snape-fansen. Hon medger att det kan hända att hon ser dem som mer fans av Harry Potter än andra Snape-fans, då de inte romantiserar vad som är en komplicerad och problematisk karaktär. Här skulle man kunna säga att, iallafall utifrån Linas perspektiv som anti-Snape, neutrala Snape-fans har ett högre fandomkapital än Snape-fans. De Snape-fans som ser hans brister blir enklare att närma sig och chansen är större att man kan ha en lugn och nyttig diskussion om karaktären inom fandomens ramar.

En anonym bekännelse på Tumblr-kontot “harrypotterconfessions” talar om hur grymma “snape haters” är och att de gör allt de kan för att vara elaka mot folk som inte gör någon skada. Hen avslutar sin bekännelse med att hen inte vill starta bråk men att hen är upprörd. Det ger intrycket att anonym hamnat i någon slags dispyt med ett anti-Snape fan som kan ha

---

<sup>21</sup> “Snily” är ett shipname (se ordlistan i bilaga 1). Det är en kombination av namnen Snape och Lily.

<sup>22</sup> Att referera till fiktiva karaktärer man älskar som sitt “barn” är vanligt inom vissa delar av fankulturen. Lina kallar till exempel *Star Wars*-hjälten Luke Skywalker för sin “son” och den populära *Game of Thrones*-karaktären Sansa Stark för sin “dotter”.

<sup>23</sup> När vi skriver detta i mars 2019 verkar användarkontot inte finnas kvar, även om inlägget gör det.



gått för långt. Det finns extremt mycket att hitta på Tumblr och ibland kan man inte hitta allt med hashtags. Vi hade hoppats på att kunna ge en rättvis överblick över den här diskursen och de olika sidorna interaktioner, men har inte kunnat hitta något där anti-Snape fans är nedlåtande och elaka mot Snape-fans. Det finns en möjlighet att det ligger under någon hashtag vi inte kollat på eller att det har skett i privata kanaler och vi därför inte har tillgång till materialet, men vi vet också att det finns fans på båda sidor som agerar på ett avskyvärt sätt mot de som inte delar deras åsikter.

Vi kommer nu komma in på kollektivt habitus, som skapats genom upprepningar inom fandoms och de respektive gruppindelningar som finns där. Vi kommer gå igenom två upprepningar här, en som är ett argument och en som är ett uttryck för irritation. Många av dessa upprepningar är argument för varför man ska vara anti-Snape eller ett Snape-fan. De här upprepningarna i argument har blivit ett naturligt sätt för fans att förhålla sig till olika åsikter eller debatter inom "Snape-fältet". Det här är argument som återkommer gång på gång när man debatterar för eller mot Snape som en god karaktär.

Det verkar vara vanligt att Snape-fans inte är fans av James Potter, Harrys pappa, vilket kanske inte är särskilt underligt när man vet att de två var rivaler under sin skoltid. Det finns de som är fans av båda karaktärerna, vilket "severusdefender" säger sig vara när hen skriver att hen har en blogg som heter "jamesdefender". Men det verkar finnas få fans av båda karaktärer som gör sig hörda på Tumblr. Kanske har majoriteten av Snape-fans ett kollektivt habitus som tar bort "valmöjligheten" för dem att uppskatta båda karaktärer, därför att de anser att de måste välja en sida i karaktärernas rivalitet. Vi tog en snabb titt på olika taggar på Tumblr och upptäckte att ett argument som upprepas är att James Potter i sina tonår var en mobbare. Tumblr-användaren "snapedefense" skriver att James Potter mobbade vem han än ville och att hävda att hen bara mobbade en person är inkorrekt och ursäktar hans beteende.<sup>24</sup> Det verkar finnas en tendens hos många Snape-fans att ursäkta de fel och misstag han gör, som barn och som vuxen, medan det James Potter gjort som barn och tonåring inte glöms bort och tenderar att till och med förstoras upp. En anonym bekännare på "harrypotterconfessions" skriver att James Potter verkar vara den sortens mobbare som mobbar folk bara för att de existerar tills de tar livet av sig och de blir illamående när de ser folk hylla James. På den

---

<sup>24</sup> Författarna har personligen inget minne från böckerna av att James mobbade någon annan än Snape under sina skolår, men vi är inte här för att kasta oss in i debatten.

bekännelsen svarar “weasleyismyking540” att även om hen håller med om att James var en mobbare så tycker hen att inlägget tar det för långt och skriver sedan att även om hen inte tycker om James, skulle hen välja honom över Snape, som mobbade andra när han var barn men också mobbade barn när han var en vuxen lärare. Vi ville ta med det här svaret för att dels visa på att bekännelsen inte togs emot med öppna armar och dels för att visa att det inte verkar vara så att fans förnekar att James Potter under sin skoltid mobbade Snape. Ännu en anonym bekännare på “harrypotterconfessions” talar om James Potter som en mobbare. Hen berättar att när hen läste om hur den amerikanske republikanske politikern Mitt Romney mobbade en homosexuell pojke i skolan, insåg hen att om inte James hade dött hade han vuxit upp till att bli exakt som Romney. “Stuckylokanefan” ger ett svar på detta som leder till hens slutsats att bekännarens hat för James Potter har gjort hen blind för sanningen.

Ytterligare en upprepning vi har sett angår det namn Harry Potter ger sin son i sista boken. Det är inget argument i en debatt, utan mer en tydlig irritation hos många anti-Snape-fans som inte ser poängen med namnet. Harry döper sin yngste son till Albus Severus Potter, efter den före detta mentorn Albus Dumbledore och Severus Snape. Personligen skulle Lina ha sett att han döptes till Rubeus Remus Potter, eller något liknande. Ofta tar den här irritationen något av en humoristisk ton där det gäller att komma på löjliga alternativ till Albus Severus. I sista kapitlet i sista boken säger Harry till son: “Albus Severus [...] du har fått namn efter två rektorer på Hogwarts” (Rowling, 2007:782), vilket är det citat man använder för att komiskt uttrycka sin irritationen över namnvalet. “Conceitednerd” skriver till exempel “you were named after the two most entitled men in media”. “Severus Ross-from-friends Potter” och “moonlightcanary” skriver “*Dwayne The Rock*<sup>25</sup> Potter, I named you after the bravest man alive and he never even went to Hogwarts so I think you’ll be fine no matter what house you get in.”. Men det finns också mer seriösa versioner av förekomsten att göra om citatet, “Dudley Draco Potter, your were named after two people who treated me like shit but actually matured and learned from their mistakes as opposed to some asshole who abused me and anyone who associated with me because of a high school grudge he kept until he died.” skriver “some-canadian-girl”. De första två var tydligt ämnade åt att vara komiska och förhoppningsvis få andra som är emot namnvalet att småskratta, men “some-canadian-girl” drar inte in något skämt i det och inlägget ger ett mer förargat intryck och det är tydligare att Tumblr-användaren identifierar sig som anti-Snape. Självklart uttrycker inte alla sitt missnöje

---

<sup>25</sup> Dwayne “The Rock” Johnson är en väldigt muskulös skådespelare som figurerar i många actionfilmer, men även framställs som väldigt mjuk och omhändertagande, förf. anm.

med hjälp av bokcitatet, "racing-west" har skrivit ett vanligt inlägg där hen frågar om någon någonsin tänkt på att Snape är anledningen till varför Harrys föräldrar dör och att Harry sedan döper sin son efter Snape.

Oavsett vad man som Harry Potter-fan tycker om Harrys val av barnnamn eller karaktären Severus Snape, är det väldigt tydligt att detta är en debatt som väcker starka känslor inom fandomen. Det är en diskussion som ofta kräver av fansen att de ska välja sida och där valet anses medföra en bestämd subjektsposition. Inom fankulturen är detta inget ovanligt. Vi har tidigare i vår analys gett exempel från både Hungerspelen och Twilight, men vi kan lugnt konstatera att så gott som alla fandoms eller delar av fankulturen har en eller flera frågor som skapar liknande diskussioner. Det är i sig inte vare sig konstigt eller negativt. Problemet som vi ser det är att samtalen lätt blir infekterade och att det sker en stark polarisering fans emellan, beroende på vilken "sida" vi väljer att ta. Vi ser att dessa diskussioner bidrar till att skapa identitet, både inom fandomen och i fankulturen - men vi menar också att samtalen genom merchandise kan ta sig utanför bubblan ut i vardagen och på så sätt skapa ännu en subjektsposition, som ett *fan*. Rebecca bar sin Green Day-tröja i skolan, precis som Lina bar sitt Team Edward-halsband. Andra personer utanför fandomen och fankulturen kunde se och identifiera dem utifrån deras förkroppsligade kapital. Både diskussionerna och varorna ger alltså fans en känsla av identitet och tillhörighet - eller avskärmning och utstickande.

### 3. SLUTDISKUSSION

Syftet med vår undersökning var att undersöka identitetsskapande och subjektspositioner inom fankultur, mer specifikt inom tre fandoms - Harry Potter, Hungerspelen och Twilight. Vi har tittat på merchandise utifrån en semiotisk bildanalys, analyserat Tumblr-inlägg rörande olika diskurser och undersökt vad som definierar vem som är ett fan. Där stötte vi på begrepp som gatekeeping och "fake geek girls" och baksidan med den deltagarkultur som i allra högsta grad finns inom dagens fankultur (Jenkins, 2008:15 28-29). Vi har också analyserat oss själva utifrån geografi och Bourdieus begrepp ekonomiskt kapital och grävt i våra garderober efter både minnen och föremål. Vi har använt oss av våra egna begrepp - fankulturellt kapital och fandom-kapital - i analysen. Som den uppmärksamme läsaren kanske har märkt, har vi inte skrivit jättemycket om de artiklar och uppsatser vi presenterade i avsnittet om tidigare forskning. Vi anser ändå att vi har byggt på dessa texter i vår egen analys. Det går att läsa in begreppen gatekeeping och deltagarkultur i Garriotts text om disciplin och övervakning fans emellan på digitala plattformar, något som vi också tar upp i våra avsnitt om vad som definierar ett fan och hur diskurser inom fandoms skapar subjektspositioner. Karppinen skriver om hur identitet påverkas av fanskap och det återkommer vi genomgående till i vår egen analys. Vi anser därför att vi på ett sätt ändå har knutit an till tidigare forskning på fältet.

Så vad är det vi har kommit fram till? Vi har till att börja med kunnat konstatera att det inte verkar vara så enkelt som att helt enkelt gilla något för att ses som ett fan. Det finns saker som fans förväntas kunna och i viss mån även tycka eller ta ställning till. Det finns också en syn på fans som inte uppfyller kraven som mindre bra fans. Det kan till och med röra sig om vilken genusidentitet du har, som vi kunde se i avsnittet om gatekeeping. Merchandise och diskurser spelar en stor roll för identitetsskapande. Vi kan konstatera att merchandise används för att skapa en känsla av tillhörighet och inkludering - men också att det kan spela roll vilka förutsättningar du har för att kunna bli en del av denna gemenskap. Ekonomiskt kapital, och i viss mån var du bor, påverkar vem som har råd att köpa en viss sak eller åka på ett visst event. Produkterna kan alltså både fungera inkluderande och exkluderande. Nyckelfrågor och debatter inom olika fandoms fungerar på liknande sätt. Att tillhöra ett "team", eller vad en tycker om en viss karaktär, kan bidra till att skapa en subjektsposition, men även ett kollektivt habitus. Några exempel vi tagit upp är karaktären Severus Snape och konflikterna mellan Team Edward och Team Jacob - ämnen som delar fansen. Vi har också tittat på fandomen

Twilight och dess fankulturella kapital jämfört med Hungerspelen och Harry Potter. Vår undersökning visar att det finns en hierarki inte bara inom fandomen, utan även mellan olika fandoms, där Twilight har en betydligt lägre status än de båda andra exemplen.

Med vår tidigare erfarenhet inom fankulturen i ryggen, är vi som författare förvånansvärt oförvånade över resultatet av vår studie. Vi har sett flera av debatterna och fenomenen förut och själva i viss mån deltagit. Däremot har studien väckt ett intresse hos oss att undersöka fältet mer. Vi får en känsla av att fankulturen är ett fortfarande väldigt outforskat fält, trots teoretiker som Henry Jenkins idoga arbete.

### 3.1 VIDARE FORSKNING

Något intressant vi hittade när vi letade efter inlägg på Tumblr var nästan samma inlägg, fast från de två olika sidorna av Snape-debatten. “Granddameofdeath” hävdar att fandomen hade hatat Snape om han varit kvinna och “itskarmawitch” hävdar istället att hade Snape varit kvinna hade internet behandlat honom bättre. Man kan förstå “granddameofdeath” om man är bekant med till exempel Star Wars eller Marvel-fandomen, där det inte är ovanligt att man romantiserar och hyllar problematiska karaktärer. “Itskarmawitch”s inlägg kan också förstås då många i Harry Potter-fandomen uppskattar till exempel den onda kvinnliga karaktären Bellatrix Lestrange. Nu kan det hända att fansen bemöter Snape annorlunda än de problematiska karaktärerna från Marvel, eller att de skulle bemött Snape annorlunda än Bellatrix Lestrange om han var en kvinnlig karaktär. Det här tycker vi är väldigt intressant. Båda sidorna verkar använda ett snarlikt argument för att stötta sina egna åsikter. Det är två påståenden som hade varit intressanta att titta närmare på men det passar inte in i just det här arbetet. Därför tänkte vi ge läsaren förslag på dessa och flera andra ämnen inom samma fält som skulle kunna bli intressanta arbeten.

- **Älskad och hatad:** Titta närmare på olika karaktärer som väcker känslor i några utvalda fandoms. Vad finns det som fansen älskar/hatar med just hen? Spelar det någon roll vilket genus karaktären har? Varför är det så? Gör en analys av karaktärerna.

- **Merchandise och motstånd:** Jämför “merch haul”-videor på Youtube med Do It Yourself-videor - så kallade *tutorials*. Varför väljer vissa fans att skapa och visa upp egengjort merchandise? Undersök hur begrepp som motstånd och kapital kan spela in.
- **Kärlekstrianglar:** Många ungdomsromaner, bland annat Hungerspelen och Twilight, innehåller kärlekstrianglar. Hur påverkar kärlekstrianglar böckernas övriga teman - till exempel krig, korruption eller övernaturlighet? Vad fyller relationsdramat för funktion i berättelsen?
- **Relationer:** Välj ut några populära ungdomsböcker och undersök vilken bild som ges av potentiella och existerande kärleksrelationer. Vad ger böckerna för bilder eller förväntningar på hur kärlek “ska” vara? Hur gestaltar böckerna sex? Jämför gärna äldre och nyare böcker, eller böcker ur olika genrer som vänder sig till samma målgrupp.
- **Incest, incest, familjefest:** Inom flera fandoms finns det exempel på ships och gestaltningar som involverar nära släktingar. Några exempel är bröderna Sam och Dean Winchester i TV-serien *Supernatural*, kusinerna Jon Snow och Sansa Stark i *Game of Thrones* och ett oroväckande stort antal besläktade karaktärer i animen *Axis Powers Hetalia*. Varför är incest ett vanligt tema inom till exempel fanfiction? Använd deltagande netnografi och intervju fans om hur de tänker att detta kontroversiella ämne blir relevant inom deras fandom.

## 4. KÄLLFÖRTECKNING

### 4.1 OTRYCKTA KÄLLOR

#### Artiklar

Carey, Madeline (2012). *The Twilight Saga v. The Hunger Games : Battle Royale*. Huffingtonpost. 4 februari (uppdaterades 2 juni 2012).

[https://www.huffingtonpost.com/madeline-carey/twilight-hunger-games\\_b\\_1386531.html](https://www.huffingtonpost.com/madeline-carey/twilight-hunger-games_b_1386531.html)

(Hämtad 2019-03-12)

Dewey, Caitlin (2014). *The only guide to Gamergate you will ever need to read*. The Washington Post. 14 oktober. [https://www.washingtonpost.com/news/the-intersect/wp/2014/10/14/the-only-guide-to-gamergate-you-will-ever-need-to-read/?noredirect=on&utm\\_term=.7f0b84c36694](https://www.washingtonpost.com/news/the-intersect/wp/2014/10/14/the-only-guide-to-gamergate-you-will-ever-need-to-read/?noredirect=on&utm_term=.7f0b84c36694)

(Hämtad 2019-03-12)

*Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. (2002).

Stockholm: Vetenskapsrådet. Tillgänglig på Internet:

[http://www.gu.se/digitalAssets/1268/1268494\\_forskningsetiska\\_principer\\_2002.pdf](http://www.gu.se/digitalAssets/1268/1268494_forskningsetiska_principer_2002.pdf)

Franchising. *Nationalencyklopedin*.

<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/franchising> (Hämtad 2019-

02-21)

Gardner, Kate (2018). *Viral Tweet About Fandom Gatekeeping Proves We Still Have a Male Geek Problem*. The Mary Sue. 23 september. <https://www.themarysue.com/fandom-gatekeeping-male-geeks/>

(Hämtad 2019-03-12)

Gatekeeper. *Nationalencyklopedin*.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/gatekeeper> (Hämtad 2019-03-01)

Gatekeeping. *Urban Dictionary via sarahalyse* (2012). 2 mars.

<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Gatekeeping> (Hämtad 2019-03-11)

Gaventa, J. (2003). "Power after Lukes: a review of the literature". Brighton: Institute of Development Studies

Golding, Dan (2014). *The end of Gamers*. Tumblr. 24 augusti.  
<http://dangolding.tumblr.com/post/95985875943/the-end-of-gamers> (Hämtad 2019-03-12)

Haul. *Urban Dictionary* via *raven L* (2009). 7 augusti.  
<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=haul> (Hämtad 2019-03-13)

Heller, Susanna (2019). *Years later, Team Edward vs Team Jacob remains the most divisive issue of our time*. Insider. 26 februari. <https://www.thisinsider.com/poll-people-still-torn-over-twilight-team-edward-team-jacob-2019-2> (Hämtad 2019-03-14)

Kruhly, Madeleine (2011). *Harry Potter Inc.: How the Boy Wizard Created a \$21 Billion Business*. The Atlantic. 15 juli. <https://www.theatlantic.com/business/archive/2011/07/harry-potter-inc-how-the-boy-wizard-created-a-21-billion-business/241948/> (Hämtad 2019-03-15)

Navarro, Z. (2006) "In Search of Cultural Interpretation of Power", *IDS Bulletin* 37(6): 11-22

Painter, Lewis (2018). *Harry Potter : Hogwarts Mystery release date, platforms and gameplay*. TechAdvisor. 25 april. <https://www.techadvisor.co.uk/new-product/game/harry-potter-hogwarts-mystery-news-3668987/> (Hämtad 2019-03-06)

Romano, Tricia (2010). *Look what I bought (or got for free)*. New York Times. 5 maj.  
<https://www.nytimes.com/2010/05/06/fashion/06skin.html> (Hämtad 2019-03-13)

Shaw, Adrienne (2012). *Do you identify as a gamer? Gender, race, sexuality, and gamer identity*. *New Media & Society* 14(1):28-44. Februari 2012.  
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1461444811410394> (Hämtad 2019-03-12)

SVT Edit (2017). Edit: We can't do it. 27 september. <https://www.svt.se/edit/edit-we-can-t-do-it/> (Hämtad 2019-03-01)



Woerner, Meredith (2011). *Lionsgate comes to its senses about this hideous Hunger Games nail polish*. Gizmodo.com. 28 november. <https://io9.gizmodo.com/lionsgate-comes-to-its-senses-about-this-hideous-hunger-5862911> (Hämtad 2019-03-17)

## Tumblr-inlägg

“princecaviar” (2019). *The irony of the Hunger Games is that the media in the book and the media in the real world both chose to focus on the love story instead of the rebellion.*

[Blogginlägg] Tumblr. 13 januari. <https://princecaviar.tumblr.com/post/181988265157/can-we-give-it-up-for-suzanne-collins-for-fucking> (Hämtad 2019-03-14)

“tmjiiii” (2013). *TWILIGHT FANS*. [Blogginlägg] Tumblr. 30 januari.

<http://tmjiiii.tumblr.com/post/41885910127/twilight-fans> (Hämtad 2019-03-14)

“sneakyrrobot” (2012). *I SERIOUSLY HATE GALE*. [Blogginlägg] 1 augusti

<http://sneakyrrobot.tumblr.com/post/28489655731/i-seriously-hate-gale> (Hämtad 2019-03-14)

“whatisthisplaceidonteven” (2019). *The Hunger Games was baby’s first intro to social justice for a lot of kids back in the early 2010s. They were brilliant books that introduced a lot of complicated concepts in a way teens could understand and enjoy - plus, addictive, well-plotted adventure stories with A+ characterization and worldbuilding. But all the general public seems to remember about them is the love triangle, and I will always be salty about that.* [Blogginlägg] 12 januari

<https://whatisthisplaceidonteven.tumblr.com/post/181951303022/can-we-give-it-up-for-suzanne-collins-for-fucking> (Hämtad 2019-03-14)

“glittertornadoes” (2012). *I swear to god if I see girls wearing Team Peeta and Gale shirts I’m going to wear: “Team she marries Peeta and Prim dies read the books you dumb whores” shirts.* [Blogginlägg] 12 februari.

<http://glittertornadoes.tumblr.com/post/18031941526/i-swear-to-god-if-i-see-girls-wearing-team-peeta> (Hämtad 2019-03-14)

“allisonarghent-archive” (2012). *i’m looking at hunger games hoodies and clothes on etsy and i keep seeing “team peeta” hoodies. i swear i will shank anyone who gets those. this isn’t*

*twilight. do i have a preference of who i like between gale and peeta? yes. do i have a preference between galeniss and peeniss (or everlark vs. everthorne idk what's katniss/gale's last name ship name?) yes. do i think that's what this series is about? no. please stop making this series into what boy should katniss end up with because it's so much more than that. it speaks to so many issues of corruption, poverty, and the perverse things human kind finds pleasure and amusement in. it's about love, but not romantic love. love between sisters, love between friends, love of freedom.* [Blogginlägg] 2 april. <http://allisonarghent-archive.tumblr.com/post/20358922044/im-looking-at-hunger-games-hoodies-and-clothes-on> (Hämtad 2019-03-14)

*“the-fab-fandoms” (2015). I hate it when people act like there's a “Team Peeta” and a “Team Gale” like no, it's not even about that. Both are important characters, each with their own strengths and weaknesses, and the love triangle was a very minor part in the plot. why can't people understand that? The very notion of using the word “team” is that you support one character 100% and dislike the other equally. it's okay to be an Everlark shipper who still likes and respects Gale, and it's okay to be an Everthorne shipper who adores and admires Peeta. that's all I have to say. The only valid team in this series should be Team Katniss.* [Blogginlägg] 30 december. <http://the-fab-fandoms.tumblr.com/post/136290191765/i-hate-it-when-people-act-like-theres-a-team> (Hämtad 2019-03-14)

*“4mpet-s4nd-blog” (2013). I want to punch Bella every time she rejects Jacob in New Moon. Why would you choose the ugly vampire over the hot werewolf?* [Blogginlägg] 6 oktober. <http://4mper-s4nd-blog.tumblr.com/post/63318698939/i-want-to-punch-bella-every-time-she-rejects-jacob> (Hämtad 2019-03-14)

*“dreaming-for-a-better-day” (2012). I'm just gonna say it now, I really don't want to see anymore team Peeta or team Gale bullshit. This isn't twilight, we're more mature than that.* [Blogginlägg] 13 mars. <http://dreaming-for-a-better-day.tumblr.com/post/19270638553/im-just-gonna-say-it-now> (Hämtad 2019-03-14)

*“satanstruemistress” (Årtal okänt) I love how the Harry Potter and Hunger Games fandoms are like BFFs and we all hate Twilight.* [Blogginlägg] 8 mars. <http://satanstruemistress.tumblr.com/post/44908160622/i-love-how-the-harry-potter-and-hunger-games> (Hämtad 2019-03-14)

“makesureyoufitin” (2013). *I love how all other fandoms can come together in a common hatred for the Twilight fandom.* [Blogginlägg] 10 juni.  
<http://makesureyoufitin.tumblr.com/post/52672514700/i-love-how-all-other-fandoms-can-come-together-in> (Hämtad 2019-03-14)

“sinnerlikedamon” (Årtal okänt). *JINGLE BELLS, TWILIGHT SMELLS, EDWARD RAN AWAY. BELLA DIED, JACOB CRIED, POTTER ALL THE WAY.* <3 ...*Sorry. I'll just go back to revising and pretend I'm normal. o.o.* [Blogginlägg] 16 maj.  
<http://sinnerlikedamon.tumblr.com/post/23164002151/i-know-its-not-christmas-but-i-just-felt-the> (Hämtad 2019-03-14)

“ray-is-cray” (2012). *Jingle bells, Twilight smells, Edward ran away, Jacob cries, Bella dies, Potter all the way!!!.* [Blogginlägg] 8 augusti. <http://ray-is-cray.tumblr.com/post/28980507059/jingle-bells-twilight-smells-edward-ran-away> (Hämtad 2019-14-03)

“stillwaitingforcherry” (Årtal okänt). *Jingle bells Twilight smells Edward ran away Bella dies Jacob cries Potter all the way!.* [Blogginlägg] Datum okänt.  
<http://stillwaitingforcherry.tumblr.com/post/37469133342/jingle-bells-twilight-smells-edward-ran-away> (Hämtad 2019-03-14)

“severusdefender” (2019). *Anonymous asked: Do you think Snape really was a bully to the students ? I recall maybe two moments when he crossed the line : insulting Neville to Lupin and the "I don't see any difference" quote. But, otherwise, his reactions doesn't seem different than that of a strict professor, even if he is too laxist with his own house. Neville was a very nervous boy that could have been scared of his severity without it necessarily meaning Snape was bullying him. What do you think ?.* [Blogginlägg] Datum okänt.  
<http://severusdefender.tumblr.com/post/183122151646/do-you-think-snape-really-was-a-bully-to-the> (Hämtad 2019-03-14)

“whatapiece-of-shit” (2019). *I think this might turn into a rant but who knows.* [Blogginlägg] 3 mars.  
<https://whatapiece-of-shit.tumblr.com/post/183202337576/i-think-this-might-turn-into-a-rant-but-who-knows> (Hämtad 2019-03-15)

“falling-out-trees-101” (2018). *Erm, do you not remember Snape in the books? The hate was totally justified. And they didn't change it because of complaints, they changed it because the new fantastic beasts film came out and it wouldn't make sense for newt to be the cover so they used the closest possible in the Harry Potter books: Hagrid.* [Blogginlägg] 19 december. <https://falling-out-trees-101.tumblr.com/post/181247689039/pretty-sure-every-whiny-bitch-anti-snape-out> (Hämtad 2019-03-15)

“itskarmawitch” (2017). *Or brain.* [Blogginlägg] 12 juli. <https://itskarmawitch.tumblr.com/post/162918575995/supiprimi-former-fans-who-have-turned-against> [Hämtad 2019-03-15]

“bassiter” (2016). *here's your weekly reminder that i fucking love snape. i unabashedly love severus snape with all my heart and frankly i believe that people who genuinely hate him simply don't understand him and anyone who outright compares him to “friendzoned” dudebros either are 1) blindly following a newly popular opinion because they haven't read the books in years or 2) have in fact NEVER read the books, 3) cannot think for themselves, or 4) literally just have zero reading comprehension skills severus snape is my son and i will love and admire him and his tragically powerful love for lily evans until the ends of time. and i just want all the anti-snape and anti-snily dickbags to know that they can suck my ass.* [Blogginlägg] Datum okänt. <http://bassiter.tumblr.com/post/128913361936/heres-your-weekly-reminder-that-i-fucking-love> (Hämtad 2019-03-15)

“severusdefender” (2017). *Anonymous asked: If the anti Snape claims are so overdone why are you going around looking for untagged posts that bash him? Seems counterproductive.* [Blogginlägg] Datum okänt. <http://severusdefender.tumblr.com/post/141185745005/if-the-anti-snape-claims-are-so-overdone-why-are> (Hämtad 2019-03-15)

“snapedefense” (2019). *hey friendly reminder that james bullied anyone who he felt like bullying. “he only bullied one person” is a) factually incorrect and b) excusing his behavior.* [Blogginlägg] Datum okänt. <https://snapedefense.tumblr.com/post/182747555564/hey-friendly-reminder-that-james-bullied-anyone> (Hämtad 2019-03-15)

“weasleyismyking540” (2018). *I mean James was a horrible horrible bully, but I wouldn't take it that far. If that was the case then he wouldn't have even attempted to save Snape from*

*that ridiculous prank that Sirius set up, even though it did involve one of his best friends. Also, though I myself do not like James, I would pick him over a man that not only bullied as well as a kid, but also grew up to be a man that bullied children for no effing reason any day.* [Blogginlägg] 18 mars.

<https://weasleyismyking540.tumblr.com/post/171995262397/harrypotterconfessions-james-potter-was-the> (Hämtad 2019-03-15)

*“stuckylokanefan” (2019). Stop it, this is ignoring the fact that James greatly matured after he got with Lily. I am not saying that Lily is obligated to get with James to change him for the better, but there are some people who will actually choose to make themselves better for love. Is this person also forgetting that James was also the person who confronted Voldemort alone just so his wife and son could have the chance to get away? I feel like this person is letting their James Potter hate blind them to the truth.* [Blogginlägg] 2 januari.

<https://stuckylokanefan.tumblr.com/post/181661544479/harrypotterconfessions-reading-about-how-mitt> (Hämtad 2019-03-15)

*“harrypotterconfessions” (2018). snape haters are so cruel. they go out of their way to be cruel to people who are minding their own business enjoying themselves. its really ironic considering they hate snape so much for his unnecessary cruelty, even though hes never once actually bullied a real person on the internet. i dont mean to be argumentative im just very upset.* [Blogginlägg] 24 juni. <http://harrypotterconfessions.tumblr.com/post/175201725490> (Hämtad 2019-03-15)

*“conceitednerd” (2017). you were named after the two most entitled men in media Severus Ross-from-friends Potter.* [Blogginlägg] 31 oktober. <https://conceitednerd.tumblr.com/post/166992552758/you-were-named-after-the-two-most-entitled-men-in> (Hämtad 2019-03-15)

*“moonlightcanary” (2018). “Dwayne The Rock Potter, I named you after the bravest man alive and he never even went to Hogwarts so I think you’ll be fine no matter what house you get in.”* [Blogginlägg] Datum okänt. <http://moonlightcanary.tumblr.com/post/177742301459/dwayne-the-rock-potter-i-named-you-after-the> (Hämtad 2019-03-15)

“Some-canadian-girl” (Årtal okänt). *Dudley Draco Potter, your were named after two people who treated me like shit but actually matured and learned from their mistakes as opposed to some asshole who abused me and anyone who associated with me because of a high school grudge he kept until he died.* [Blogginlägg] Datum okänt. <http://some-canadian-girl.tumblr.com/post/148981197548/dudley-draco-potter-your-were-named-after-two> (Hämtad 2019-03-14)

“racing-west” (2018). *y’all ever think about how snape is the whole ass reason that james and lily died and then harry went and named his fucking child after him. yikes.* [Blogginlägg] Datum okänt. <https://racing-west.tumblr.com/post/180060339820/yall-ever-think-about-how-snape-is-the-whole-ass> (Hämtad 2019-03-15)

“granddameofdeath” (2018). *Anyway, if Snape had been a woman, the fandom would hate him.* [Blogginlägg] Datum okänt. <https://granddameofdeath.tumblr.com/post/160253722616/anyway-if-snape-had-been-a-woman-the-fandom> (Hämtad 2019-03-17)

“itskarmawitch” (2019). *The More You Look At It...* [Blogginlägg] 2 mars. <https://itskarmawitch.tumblr.com/post/183176821200/the-more-you-look-at-it> (Hämtad 2019-03-17)

### Uppsatser

Karppinen, Susanna (2010). “How has Soshi changed your life?”. Göteborgs Universitet. [https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/24704/1/gupea\\_2077\\_24704\\_1.pdf](https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/24704/1/gupea_2077_24704_1.pdf) (Hämtad 14 mars 2019)

Lundström, Robert (2013). ”Tolkien himself would be proud”. Göteborgs Universitet. [https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/32710/1/gupea\\_2077\\_32710\\_1.pdf](https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/32710/1/gupea_2077_32710_1.pdf) (Hämtad 14 mars 2019)

Svensson, Åza (2011). “We are the Harry Potter generation”. Göteborgs universitet. [https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/25112/1/gupea\\_2077\\_25112\\_1.pdf](https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/25112/1/gupea_2077_25112_1.pdf) (Hämtad 14 mars 2019)

### Webbsidor, ljudupptagningar och videoklipp

Castora Magic (2018). *Wizarding World of Harry Potter Haul! | Must Haves*. [online].  
<https://www.youtube.com/watch?v=jylDIv-vXBA> (Hämtad 2019-03-13)

Green Day (2004) [Ljudupptagning] *American Idiot*

Green Day (2009) [Ljudupptagning] *21st Century Breakdown*, spår 16: “21 Guns”

Green Day (1994) [Ljudupptagning] *Dookie*

Sveriges television, SVT Play (2017). *We can't do it. Säsong 1, avsnitt 1*. 28 september.  
<https://www.svtplay.se/we-cant-do-it> (Hämtad 2019-03-01)

Twilight Malmö, signatur “Amanda” (2009). *Twilight-tröjor på Gina Tricot* :). [Blogginlägg]  
Blogg.se. 16 november. <http://twilightmalmo.blogg.se/2009/november/twilight-trojor-pa-gina-tricot.html> (Hämtad 2019-03-14)

## 4.2 TRYCKTA KÄLLOR

### Böcker

Berg, Martin (2015). “Deltagande netnografi”, s. 142-156. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. 2., [utök. och aktualiserade] uppl. Stockholm: Liber

Boréus, Kristina (2015). “Texter i vardag och samhälle”, s.157-175, och “Diskursanalys”, 176-190. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. 2., [utök. och aktualiserade] uppl. Stockholm: Liber

Bourdieu, Pierre (2014). “Structures and the Habitus”, s. 332-339. I Moore, Henrietta L. & Sanders, Todd (red.) (2014). *Anthropology in theory: issues in epistemology*. 2. ed. Chichester: Wiley Blackwell sid 332-333

Börjesson, Mats (2003). *Diskurser och konstruktioner: en sorts metodbok*. Lund: Studentlitteratur

Collins, Suzanne (2010). *Fatta eld*. [Ny utg.] Stockholm: Månocket

Collins, Suzanne (2008). *Hungerspelen*. [Ny utg.] Stockholm: Månocket

Garriott, Deidre Anne Evans (2014). "Performing the Capitol in Digital Spaces: The Punitive Gaze of the Panopticon Among Fans and Critics". I Garriott, Deidre Anne Evans, Jones, Whitney Elaine & Tyler, Julie Elizabeth (red.), s. 160-183 (2014). *Space and place in the Hunger Games: new readings of the novels*. Jefferson, North Carolina: McFarland & Company, Inc., Publishers

Jenkins, Henry (2006). *Fans, bloggers, and gamers: exploring participatory culture*. New York: New York University Press

Jenkins, Henry (2008). *Konvergenskulturen: där gamla och nya medier kolliderar*. Göteborg: Daidalos.

Lalander, Philip (2015). "Observationer och etnografi", s. 93-113. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. 2., [utök. och aktualiserade] uppl. Stockholm: Liber

Meyer, Stephanie (2010). *Så länge vi båda andas*. Ponto pocket AB, B Wahlströms förlag AB, Forma Books AB: Falun

Moore, Robert (2014). "Capital", s. 101-117. I Grenfell, Michael (red.) (2014). *Pierre Bourdieu [Elektronisk resurs] key concepts*. 2nd ed. Abingdon: Routledge

Maggs, Sam (2015). *The fangirl's guide to the galaxy: a handbook for geek girls*. Philadelphia: Quirk Books

Maton, Karl (2014). "Habitus", s. 49-65. I Grenfell, Michael (red.) (2014). *Pierre Bourdieu [Elektronisk resurs] key concepts*. 2nd ed. Abingdon: Routledge



Rose, Gillian (2016). *Visual methodologies: an introduction to researching with visual materials*. 4th edition London: Sage

Rowling, J.K (2007). *Harry Potter och Dödsrelikerna*. 2a uppl. Stockholm: Rabén & Sjögren

Thomson, Patricia (2014). "Field", s. 67-81. I Grenfell, Michael (red.) (2014). *Pierre Bourdieu [Elektronisk resurs] key concepts*. 2nd ed. Abingdon: Routledge

### 4.3 BILDFÖRTECKNING

Notera: För att göra det enklare för läsaren att hitta respektive bild i texten, kommer vi att skriva ut rubriktitel och -nummer under vilken bilden finns.

#### 1.4 Teoretiska utgångspunkter

Figur 1: Miller, J. Howard. ca 1942. *We can do it* [Fotografi]. The National Museum of American History [online].

[http://americanhistory.si.edu/collections/search/object/nmah\\_538122](http://americanhistory.si.edu/collections/search/object/nmah_538122) (Hämtad 2019-03-01)

Figur 2: Screenshot av författarna (2019). SVT Play, *We can't do it*. [Fotografi]

<https://www.svtplay.se/we-cant-do-it>. (Hämtad 2019-03-12).

#### 1.5.1 Metodval

Figur 3: Ågren, Rebecca (2018). *Blåkulla express*. [Fotografi]. Privat foto.

#### 2.2 Vad spelar olika produkter för roll inom fankultur?

Figur 4: Screenshot av författarna (2019). Youtube, *Harry Potter merch haul*. [Fotografi].

Privat foto. Hämtad 2019-03-13.

#### 2.2.1 Harry Potter

Figur 5: Ågren, Rebecca (2019). *Ravenclaw-brosch*. [Fotografi]. Privat foto.

Figur 6: Ågren, Rebecca (2019). *Ravenclaw-halsduk*. [Fotografi]. Privat foto.

Figur 7: Screenshot av författarna (2019). Youtube, *Harry and Ron struggling for partners for yule ball event*. [Fotografi]. Privat foto. Hämtad 2019-03-16.

Figur 8: Fotograf okänd (årtal okänt). Titel okänd. [Fotografi]. Originalkälla Merchoid.com. [https://www.merchoid.com/?orderby=date&s=harry+potter+ring+set&post\\_type=product](https://www.merchoid.com/?orderby=date&s=harry+potter+ring+set&post_type=product) (Hämtad 2019-03-14)(bilden borttagen). Sekundärkälla TheLeakyCauldron.com <http://www.the-leaky-cauldron.org/2017/12/17/more-harry-potter-merchandise-for-your-christmas-wish-list/> (Hämtad 2019-03-14)

### 2.2.2 Twilight

Figur 9: Holst, Lina (2019). *Bella Swans förlovningsring* [Fotografi]. Privat foto.

Figur 10: Fotograf okänd (årtal okänt). Titel okänd. [Fotografi]. Pluto99.com. [https://www.pluto99.com/products/twilight-breaking-dawn-bella-wedding-rings-free?utm\\_medium=Social&utm\\_source=Pinterest](https://www.pluto99.com/products/twilight-breaking-dawn-bella-wedding-rings-free?utm_medium=Social&utm_source=Pinterest) (Hämtad 2019-03-14)

Figur 11: Holst, Lina (2009). *No boys but vampires - Mitt liv i Twilight-fandomen*. [Fotografi]. Privat foto.

Figur 12: Ågren, Rebecca (2009). *No boys but vampires - Tröjan min pappa hatade*. [Fotografi]. Privat foto.

Figur 13: Fotograf okänd (årtal okänt). Titel okänd. [Fotografi]. Originalkälla Cosmopolitan UK <https://www.cosmopolitan.com/uk/> (bild borttagen). Sekundärkälla MaliciousMandy'sMind.blogspot.com. <http://maliciousmandysmind.blogspot.com/2009/10/free-twilight-door-hangers.html> (Hämtad 2019-03-14)

Figur 14: Fotograf okänd (årtal okänt). Titel okänd. [Fotografi]. Originalkälla CDN.smosh.com <http://cdn.smosh.com/sites/default/files/bloguploads/twilight-merch-3.JPG> (bild borttagen). Sekundärkälla Pinterest.com <https://www.pinterest.se/pin/293578469458672858/> (Hämtad 2019-03-14)

### 2.2.2.3.1 Hunger Games där Hunger Games inte borde vara

Figur 15: Fotograf okänd (2013). Titel okänd. [Fotografi]. Motion Picture Artwork™ & © Lionsgate Entertainment Inc. <https://www.net-a-porter.com/Content/capitolcouturecollection> (Hämtad 2019-03-14)

Figur 16: Fotograf okänd (2013). *District 7*. [Fotografi]. Covergirl. <https://prettyconnected.com/2013/10/covergirl/> (Hämtad 2019-03-14)

Figur 17: Fotograf okänd (2013). *District 4*. [Fotografi]. Covergirl. <https://prettyconnected.com/2013/10/covergirl/> (Hämtad 2019-03-14)

Figur 18: Screenshot av författarna (2019). *Lionsgate och Hunger Games-nagellack*. [Fotografi]. Privat foto. (Hämtad 2019-03-12 från <https://io9.gizmodo.com/lionsgate-comes-to-its-senses-about-this-hideous-hunger-5862911> )

Figur 19: Fotograf okänd (2013). Titel okänd. [Fotografi]. Subway, Lionsgate Entertainment Inc. <https://i.pinimg.com/originals/9c/98/79/9c987960fddefb3969e6df1a259d1f16.png> (Hämtad 2019-03-14)

Figur 20: Langenhop, Lisa (årtal okänt). Titel okänd. [Fotografi]. Originalkälla Etsy.com. [https://www.etsy.com/se-en/listing/93703193/?ref=v1\\_other\\_1](https://www.etsy.com/se-en/listing/93703193/?ref=v1_other_1) (Hämtad 2019-03-14) (bilden borttagen). Sekundärkälla Pinterest.com. <https://www.pinterest.se/pin/293578469458672928/> (Hämtad 2019-03-14)

Figur 21: Fotograf okänd (årtal okänt). Titel okänd. [Fotografi]. Zimbio.com. <http://www.zimbio.com/The+Most+Ridiculous+'Hunger+Games'+Merchandise/articles/L7fS9tAoa-K/Peeta+Panties> (Hämtad 2019-03-14)

Figur 22: Holst, Lina (2019). *Mockingjay-pin*. [Fotografi]. Privat foto.

## 4.4 BILAGOR

### 4.4.1. BILAGA 1. ORDLISTA ÖVER FANDOM-BEGREPP

Notera: orden i den här listan är i huvudsak låneord från engelskan och används i samma form även bland svenska fans (med några få grammatiska undantag). Vi har därför valt att inte göra egna översättningar av orden, utan använda dem så som de förekommer på fältet.

**Canon** är ett begrepp som beskriver händelser, karaktärer och relationer som är accepterade och erkända i ett fiktionellt universums "officiella" mytologi. Teorier och idéer som inte överensstämmer med det officiellt etablerade kallas **headcanon** eller **fanon** (Maggs, 2015:28). En headcanon är en teori som du själv som fan har. Om teorin är etablerad hos en stor grupp fans, men inte officiellt bekräftad i original-materialet, kallas det fanon. Det är officiellt - canon - att Harry Potter är föräldralös, trollkarl och spelar quidditch på fritiden. Att Harry älskar att baka cupcakes och gärna lyssnar på hiphop är däremot en headcanon - åtminstone i skrivande stund.

**Fanfiction** är berättelser författade av fans. Texterna utgår från existerande universum och/eller karaktärer. Fans använder fanfiction för att utforska alternativa händelseförlopp eller tidslinjer i den etablerade berättelsen, som scen för egna karaktärers historia eller för att träna upp sitt eget skrivande. **Fanart** är konstverk skapade av fans utifrån redan existerande karaktärer. **Fanfilmer** är, som det kanske redan nu går att lista ut, filmer gjorda av fans som är baserade på redan existerande verk och karaktärer. På samma sätt som fanfiction ger fanart och fanfilmer en möjlighet att utforska berättelsen och karaktärerna vidare genom bildmediet.

**Gatekeeping** innebär inom nyhetsforskning urvalsprocessen bakom nyheter och utförs oftast av en redaktion (Nationalencyklopedin, gatekeeper). Inom fankultur syftar begreppet på ett beteende hos - oftast manliga - fans som på olika sätt försöker stänga andra ute från fankulturen. Det kan vara att avkräva andra fans på rena förhör om vad de egentligen vet om Star Wars, att säga att tjejer inte förstår Bob Dylans texter, eller att kalla icke-manliga gamers för **fake geek girls**.

**Reblog/Retweet** är begrepp som båda innebär att dela inlägg vidare på sin egen användarsida. Verbet reblog används främst på plattformen Tumblr, medan verbet retweet är motsvarigheten på Twitter.

**Shipping** (eng. to ship someone, sv. ung. att shippa någon/några) kommer från ordet

“relationship” (sv. förhållande). Begreppet innebär en önskan om att två, eller flera, personer ska ingå i en romantisk och/eller sexuell relation. Oftast avser detta fiktionella karaktärer (Maggs, 2015:32). En vanlig fras är “I ship it” - som på svenska ungefär kan översättas till “jag ser och vill att de ska bli ihop”. Inom olika fandoms finns ett antal vanliga “ships” eller “pairings” - ihop-parningar av två eller flera karaktärer. Ofta får ett ship ett namn sammansatt av karaktärernas namn, eller något annat som fans förknippar med dem. Den som vill att Draco Malfoy och Hermione Granger (Harry Potter) ska vara ihop använder till exempel *Dramione*. Detta förekommer även om verkliga personer i olika skvallermagasin - *Brangelina* användes flitigt som begrepp om skådespelarna och före detta makarna Brad Pitt och Angelina Jolie. Andra vanliga begrepp som rör relationer är **OTP** och **NOTP**. OTP står för “one true pairing” - det är ett ship som någon känner lite extra för. Ett NOTP är däremot ett förhållande personen inte alls tycker om eller stödjer.

#### 4.4.2. BILAGA 2. LÄNK TILL MAPPAR PÅ GOOGLE DRIVE OCH PINTEREST

Vi bifogar här länkar till mappar med de bilder vi valt att använda i analys och övrig text.

På vår Google Drive finns en uppdaterad mapp med de bilder vi till slut valde.

<https://drive.google.com/open?id=1Whxno1HvgOixqq9Xn8wOdLSOw179w12N>

På vår Pinterest-tavla går det att även se bilder som gallrats bort i urvalsprocessen.

[https://www.pinterest.se/rebance\\_94/bilder-uppsats/](https://www.pinterest.se/rebance_94/bilder-uppsats/)